

Šumět jako strom

**Miloň Čepelka,
bilanční ohlédnutí**

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze
2/2024 / ročník XXXIV / 39 Kč

10 Čeština a ukrajinština jsou si velmi podobné

24 Seriál: Podobenství o ztracených II.

12 Nový blahoslavený

14 LDN Hradec Králové

PRÁVĚ PROBÍHÁ

SYNODA MLADÝCH 2024

O co jde?

1. podpořit strukturu a **jednotu** diecéze
2. objevit, oživit a **rozvíjet** v životě mladých synodalitu
3. dělat věci **vědomě**, s větší hloubkou, vědomím a autenticitou
4. resuscitovat a utvářet **vztahy**
5. naučit se **naslouchat** a **vyprávět**

Synoda probíhá ve
společenských mládeže.

Za církev synodální
společensví | spoluúčast | poslání

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Nepropadat iluzím
Miloň Čepelka
- 9 **evangelizace**
Seminář o evangelizaci
- 10 **pomoc Ukrajíně**
Naše jazyky jsou si podobné
- 12 **život církve**
Nový blahoslavený
- 14 **zdravotnictví**
LDN Hradec Králové
- 19 **historie**
25 let od objevení broumovské kopie Turínského plátna
- 20 **pastorace**
- 24 **seriál**
Podobenství o ztracených II.:
Ztracená mince
- 26 **osobnosti diecéze**
Děkuji, že jste, děkuji
za váš život
Veronika Čepelková
- 30 **Papežská misijní díla**
Podpora studia bohoslovců
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35,
500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové oddělení, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Ondřej Štulc
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o.,
Semtín.

Cena: 39 Kč.
Roční předplatné: 429 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 / 5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Žehnejte...

Na začátku tohoto měsíce si připomínáme svatého biskupa Blažeje, kterého máme spojeného se svatoblažským požehnáním. Legenda vypráví, jak tento světec a mučedník ze 4. století v Sebaste pomohl promodralému chlapci, který se dusil zapíchnutou rybí kostí v krku. Modlitba biskupa a jeho ruce chlapce zachránily. Blažej měl před svou kněžskou službou pomáhat jako lékař, takže není divu, že je zván v nemocech jako mocný přímluvce. Je v tom logická kontinuita.

Proč vůbec žehnat? Není v tom jen nějaká pověrčivost?

Samotné žehnání je svolávání moci Boží na ty, kteří to potřebují. Vlastně tehdy se přimlouváme za sílu a pomoc od někoho, kdo nás nekonečně přesahuje, a prosíme o obdarování dobrem pro dotyčného člověka.

Jak je krásné, že to, co je Boží, můžeme i my předávat druhým. A dobré je, že žehnat může každý křesťan. Nejen kněží nebo biskupové, jakkoliv si vážíme novokněžského požehnání nebo křížku na čelo od biskupa.

Pamatuji se na jednu, pro mne překvapivou, scénu před lety, když jsem zastupoval v jedné moravské farnosti. Při sv. přijímání jsem jednomu malému ministrantovi dal křížek na čelo a jemu okamžitě směrem ke mně vystřelila pravá ruka, a když jsem v malém okamžiku pochopil a sklonil se, tak mi také on požehnal.

Jako z jiného světa mi připadal zase jiný zážitek – bylo to kdesi na jižním Valašsku. V jedné vesnici jsem byl svědkem setkání dvou mladých lidí na ulici, chvíli popovídali, a pak si navzájem dali křížek na čelo, v pohodě se rozloučili a šli po svém. U nás možná poněkud zvláštní – pro mne krásné.

A tak žehnejme – manželovi, manželce, dětem, vnoučatům, rodičům, přátelům i nepřítelům... Je to také nejlepší zbraň proti jakémukoliv zlu. Dobrou inspirací nám mohou být i texty v Bibli: *Neodplácejte zlým za zlé ani urážkou za urážku, naopak žehnejte; vždyť jste byli povoláni k tomu, abyste se stali dědici požehnání.* (1Petr 3,9) Ježíš praví: *Žehnejte těm, kteří vás proklínají, modlete se za ty, kdo vám ubližují. Žehnejte a neproklínejte.* (Lk 6,28)

V žehnání je velká síla. Kolikrát se setkáme s lidmi, kteří klejí, proklínají, zasvěcují druhé zlu, podléhají hněvu. My až skoro umanutě žehnejme, žehnejme, žehnejme.

Těm, kdo jsou na dobré cestě, to dá posilu, aby vytrvali, a těm, kdo jsou v zajetí zla, to nepomůže, aby zlo rozmnožili. Naopak, Boží požehnání přijde jako varování, jako impuls ke změně, jako síla k obrácení a novému začátku.

Žehnejme a zasvěcujme svět Bohu, zvláště nyní, když jako by na něho zapomínal. Je totiž i mnoho lidí, kteří neklejí a neberou Boží jméno nadarmo, protože je už ani nenaadne klít a jít proti Bohu, už pro ně vůbec neexistuje...

Opět požehnání je cestou k tomu, aby tato zoufalá prázdnota byla překlenuta Božím dobrem, aby se takto svět proměňoval k Božímú království. Nejde o nic menšího, než o spásu světa.

Všem vám žehná

Nepropadat iluzím

Narodil se v Pohoří u Opočna. Jeho rodný dům už byste hledali marně. Bývalo to přízemní stavení číslo 124 se stodolou a půdou plnou sena. To číslo zůstalo v jeho podvědomí natolik, že kdykoliv se při četbě dostane na stranu 124, tak si na rodnou ves vzpomene. **Miloň Čepelka** – spoluzakladatel legendárního divadla Járy Cimrmana, herec, zpěvák, scénárista, básník, tvůrce haiku, prozaik a textař, herec. Rodák z královéhradecké diecéze.

” S vaším jménem prý byly u křtu potíže.

Když jsem se narodil, bylo to 23. září 1936, býval v jednom sloupci kalendář katolický, ve druhém český. A v něm u data 31. srpna našli Miloň, zatímco vedle byl katolický Raimund. Dnes je tam Pavlína. I když to bylo kalendářově doloženo, opočenský pan děkan namítal, že v církevním jmenném seznamu takové jméno není. A když otec trval na svém, tak mě prý pan farář pokřtil jako Amadea. Uzpůsobil si mě do latiny: amo znamená miluji, k tomu má Miloň blízko. V křestním listě mám ale správně Miloň, žádný Amadeus. Z Pohoří jsem se s rodiči přestěhoval, když mně bylo šest týdnů, někdo říká neděl, do Opočna. Když vyšla před pár lety knížka o mém dětství a mládí, žena Hana vymyslela, že se bude jmenovat Opočeňák z Pohoří. A to je přesné, obě místa mám moc rád. Do školy jsem chodil v Opočně, na gymnázium v Dobrušce a potom jsem odešel do Prahy na Vysokou školu pedagogickou. Tehdy byla samostatná a měla oproti jiným školám o rok méně, byla čtyřletá. Pedagogická škola byla z nouze ctnost. Většinu svých kantorů jsem měl velmi rád, byli ze staré školy, opravdu dobří.

” Stal jste se učitelem?

Tenkrát, končil jsem v roce 1958, jsme dostali každý úředním doporučeným

dopisem umístěnku. Nikdo se nás na nic neptal, nikdo s námi nediskutoval. Dostal jsem středočeský Nový Knín, 10 km od Dobříše, to tenkrát ještě bylo okresní město. Pak se to změnilo, po třech letech jsem odcházel z okresu Příbram.

” Když jsem začal hrát divadlo, splnil jsem si svůj dávný sen. I když to bylo divadlo, řekněme, specifické. My bychom neuměli odehrát Hamleta ani Mnoho povyku pro nic, to by nám asi nešlo, ale když můžeme předstírat, že „vědec“ se přestrojí do kostýmu a stane se z něj herec, tak to lidem nevadí.“

” Touha po divadle ale byla asi silnější?

Už jako student jsem koketoval s herectvím, s divadlem, ale rodiče tomu nebyli zrovna nakloněni. Ta stará škola znamenala taky to, že to bylo komediantství, to nebylo seriózní povolání. Táta říkal:

nejdřív něco pořádného vystuduj a pak si, pro mě a za mě, dělej, co chceš. Ještě mně vrtala hlavou myšlenka, že bych mohl být divadelním dramaturgem, do divadla jsem chodil rád. Kdykoliv přijelo do Opočna hradecké Krajské oblastní divadlo, tak jsem tam byl. Skoro všechna představení jsem viděl, znal jsem všechny herce podle jména. Mimochodem, od sezóny 1996/97 je členem uměleckého souboru dnes Klicperova divadla v Hradci Králové můj syn Josef. Ale ... ukázalo se, že na celou dramaturgii berou všeho všudy dva lidi z republiky, a ta byla tenkrát ještě větší, takže jsem neměl absolutně žádnou naději. Vzdal jsem to, a abych vzdal čest svým bývalým učitelům, řekl jsem si, že budu taky kantorem. Na té škole jsme věděli, že skončíme s aprobací na třetí stupeň, na gymnázium, na poměrně úzký obor český jazyk a literatura. Jenže umístěnky byly na základní školy, tenkrát to byly osmiletky, a tak jsem musel učit i všechno možné jiné, taky ruštinu a taky dějepis, ten mě nevadil, ale zeměpis mně vadil, protože bylo trapné učit něco, co jsem sám neuměl. Musel jsem se vždycky předem nabíflovat příslušnou látku na příští hodinu a pak jsem si připadal, na mou duši, jako podvodník. Měl jsem to nadržené jako herec, když se naučí rychle roli do nějakého televizního seriálu, a sotva to odehraje, tak to hned zase zapomene. A kruté mě to nejen štvalo, ale ponižovalo. To byla nedůstojná role. Čeština, ta byla důstojná. Žákům občas

Umělec v mnoha směrech...

...asi nejvíce se zapsal jako herec Divadla Jára Cimrmana

z té literatury i něco v hlavách zůstalo. Horší to bylo s pravopisem. Dodnes se ve škole sází převážně na pravopis, a stejně se ho ti školáci nenaučí, jak se patří. Pravopis, konec konců, přiznejme si, je věc dohody. Odborníci se dohodnou, jak to bude. Pak to taky často mění. Proč, to už je jiná kapitola, jestli dobře nebo špatně, ale to hlavní – tj. umět česky mluvit a česky myslet, to se nevyučuje a myslím, že sklizeň této neblahé praxe všichni známe. Děti ani dospělí se moc česky vyjadřovat neumějí. A že by se uměli vyjadřovat dokonce správně česky podle pravidel? Nemyslím spisovně, ale aby tam nebyly jako v minulosti germanismy, dnes zase anglicismy. Já, když slyším, že podrobnosti si mohou najít na příslušném podcastu, tak mám kopřivku, protože nevím, co to je. K tomu ještě ty příslušné aplikace, to si vzpomenu na maminku, která aplikace potřebovala jenom když pletla svetr.

Co bylo dřív – rozhlas nebo divadlo?

Rozhlas. V 60. letech jsem posílal svoje básničky do časopisu Plamen, to byl měsíčník pro literaturu, umění a život, vydával ho Svaz československých spisovatelů. Tam mi jednou řekli, že z armádní redakce Československého rozhlasu odchází básník Karel Šiktanc – já už jsem totiž před nimi nějaký čas skučel, že bych ze školství rád utekl - tak jsem si řekl, když to mohl dělat on, co bych nemohl já. Byli jsme v redakci tři – náš šéf, to byl voják v uniformě, ale málokdy

v ní chodil. Do armády přišel tzv. na paragraf. Když byl někdo z dobré rodiny, tedy neměl buržoazní původ, nebo byl sirotek, což byl on, tak mohl vystudovat kantořinu. Učil někde v pohraničí na Šumavě, pak ho vzali do armády. První šéf to byl. Proto tam kolegové mohli vysílat pořad Nealkoholická vinárna U Pavouka, kde se nám narodil Jára Cimrman. Za čas vedení rozhlasu usoudilo, že pořadu bude lépe pod křídly redakce zábavy. S Jiřím Šebánkem jsem se před nástupem do rozhlasu neznal, Zdeňka Svěráka jsem znal z vysoké školy. Takže kdybych já byl býval (úžasný kondicionál minulý!) do toho rozhlasu nepřešel, tak tam nebyl ani on. Přizval jsem ho

k sobě, když jsem se dozvěděl, že tam je ještě jedno volné místo a že bych si mohl vybrat, koho chci. Zavolaal jsem mu do Žatce, kde učil na gymnáziu. Tam ho to bavilo víc než mě ta osmiletka v Kníně, tak ze začátku ani nechtěl. Ale já jsem ho umluvil a myslím, že je do dneška rád.

Rozhlasová legenda Nealkoholická vinárna U Pavouka, to byla taková pábitelská záležitost.

To byla mystifikace. Ta vinárna existovala jenom na rozhlasových vlnách. Ale tvářila se, že v Praze je. Proto taky chodily hromadné objednávky a byly problémy je odmítat. Pamatuju si, že Řempe Náchod poslalo objednávku na 90 míst, že přijedou dvěma autobusy. Tak se jim muselo napsat, že je vyprodáno, bohužel.

Koho by napadlo, jaký fenomén z toho vyroste. Prvorepubliková vila v Dykové ulici na pražských Vinohradech by mohla vyprávět.

Nikoho, to bychom byli velmi namyšlení, kdybychom si něco takového představovali. Mysleli jsme si, že to je na chvíli, dokud nás to bude bavit. Zkomplikovalo se to v roce 1969 při ročním výročí vpádu vojsk Varšavské smlouvy. Šel jsem odpoledne 21. srpna na Staroměstské náměstí, lidi tam normálně chodili, žádná demonstrace se nekonala. Ale byla tam auta a na nich pod plachtami schovaní milicionáři. Na povel na jednu vyskákali a začali ty klidné lidi

Spolupráce s orchestrem Ježkovy stopy

Od loňského roku nese jeho jméno červený buk zasazený v Pohoří

Manželé Čepelkovi na slavnostním sázení stromu k počtě M. Čepelky

rozhánět. Když jsem to viděl, tak jsem si říkal: teď už definitivně spadla klec, dál už sloužit nemůžeme. To nevydejchám. A dal jsem výpověď, kolegové Svěrák se Šebánkem taky, čímž jsme zrušili svoji redakci. Oni ji pak samozřejmě obnovili. Nejdřív jsme si mysleli, že budeme pro rozhlas psát externě, jak nám bylo slíbeno, když jsme odcházeli. Záhy ale, snad za 2–3 měsíce, jsme už nesměli ani překročit do rozhlasu práh. Čili nám zůstalo jenom to divadlo, které jsme založili dva roky před tím (začali jsme hrát v říjnu 1967). Byly posléze i snahy nás zlikvidovat, hry zakazovali, ale divadlo zakázat, to si nějak netroufli. Říkalo se, že děti těch papalášů, ministrů a tajemníků, měly to naše divadlo rády a že se tedy u nich přimlouvaly. Bůh suď. Ale přežili jsme to.

77 Taky se vám někdy nechce zvednout se a jít hrát? Taky se vám někdy nechce do divadla?

Velmi často. Zvláště, jak roky přibývají a dny se krátí. Venku je tma, když mám odcházet z domova večer, nechce se mně, skutečně nechce. Ale když už jsem tam, zapomenu, že se mi nechtělo. Odehrajeme a nabití energií jdeme zpátky domů. A druhý den se mi zase nechce, tak se to pořád opakuje.

77 Divadlo je váš druhý domov?

Dá se říct, že ano. Dost času tam trávím. Trávili jsme i víc, ale teď už žijeme

z podstaty. Nic nového nebude, nezkoušíme, maximálně oprašujeme, takže jsme na tom líp než třeba můj syn, který se pořád musí učit něco nového a pořád zkoušet, zatímco my jsme taková divadelní rentiéri.

77 Od divadla k filmu, být ve vašem případě trochu zanedbatelně, leč nepřehlédnutelně. Vy jste byl také kinoherec, jak se dříve říkalo.

Brzy jsem ale zjistil, že mě to nebaví, protože tam se pořád jenom čeká. Až

Letí to paměti

Josef „Pepson“ Snětívý, dlouholetý editor a nakladatel Miloně Čepelky o publikaci, která vyšla pod titulem *Letí to paměti*, při jejím uvedení na knižní trh uvedl:

„Nebudu nijak originální, řeknu-li o Miloně Čepelkovi, že je ‚malý velký muž‘. A hned mě napadá zdánlivý protiklad: navzdory své fyzické lehkosti nepluje po povrchu a nespokojí se s pěnou dní, ale se zvědavostí takřka dětskou a s neuhastitelnou chutí se noří do hloubky, do pomyslné vody pod zmiňovanou pěnou. Ta voda je někdy kalná, jindy naopak překvapivě průzračná a čistá, pak zase ‚obyčejná‘ – ale vždy živá. Sám je takový pokaždé: jako herec, textař, dramatik, básník, prozaik i glosátor.“

nebude pršet, až završí sluníčko, až naopak zajde za mraky. První zkušenost byla v roce 1974 Jáchymem, hod' ho do stroje. Hrál jsem tam překladatele, kolik třešní tolik višní, těch pár slov bylo skutečně japonsky. Lítal jsem pořád po těch schodech dolů, nahoru, osmkrát nejmíň, už jsem byl celej ucabrtanej, a pak jsem se ještě podíval do kamery, což se nesmí.

77 Překladatelský oříšek je dokonalá nahrávka na smeč. Haiku, nejnámější forma japonské poezie. Miloně Čepelka je jedním z jejich nejvýznamnějších tvůrců u nás. K haiku ho přivedl jeho přítel, opočenský rodák Luboš Sluka, hudební skladatel.

Byl jsem okouzlen tím, jak tato střídá básnická forma nutí autora být co nejsdělnější a současně co nejstručnější. Haiku, to jsou tři verše, tři řádky, a ještě s pravidlem, že první verš má pět slabik, druhý sedm a třetí pět. A z těch sedmnácti slabik musí něco vylézt, nějaká myšlenka, alespoň nálada, třeba i vtip, to je jedno. Byla to výzva, abych to zkusil. Když to jde Japoncům, proč by to nemělo jít mně. Jde, začalo mě to bavit, tak jsem vyplodil čtyři deníky haiku. Čtyři drobné knížky, které se kupodivu docela líbily, měl jsem z toho radost. Na podzim vyšla knížka mých vzpomínek a všelijakých nápadů, dal jsem do ní i sérii mých nejnovějších haiku.

77 Knižní hitparáda, další téma, které by nemělo zůstat opomenuto. Miloně

◀ Při autogramiádě své knihy Nedělníátko

◀ Host literárního pořadu Píšete do šuplíku

Čepelka jako neúnavný propagátor knižních novinek internetového knihkupectví Kosmas. Každý čtvrtek v podvečer a v repríze v sobotu ráno a v neděli večer na Country Radiu, ve štítu vepsáno „Pomocí knihy zbavím se tíhy“.

Dělám to snad už čtvrt století. Tenkrát přišla k nám do divadla nějaká paní a zavolala si Ladislava Smoljaka s tím, že mu nabízí, aby to dělal. Odmítnul, ale se slovy „na to mám jiného“ tam poslal mě a já jsem okamžitě kývl. „To mě bude asi bavit“, řekl jsem si, a taky mě to namouduši baví.

?? Je to z toho znát, taky že vás to musí moc těšit. Nepředpokládám, že všechny ty knihy přečtete od první po poslední stránku, ale i tak za tím musí být fůra poctivé práce.

To nejde přečíst. Dneska mají spisovatelé ve zvyku psát tlusté knihy, pokud to nemá 400 stran, není to podle nich kniha. Nevědí, pardon, blbouni, že se musí pořádkem škrtat. Když člověk píše, musí škrtat, škrtat a škrtat, protože ne všechno zajímá každého.

?? Proč máte knihy tak rád?

Asi to mám po mamince. Četla sice Červenou knihovnu, Bohumila Zahradníka-Brodského a tyhle ne zrovna literární skvosty, ale když jsem viděl, že pořád čte, tak jsem četl taky. A taky jsem si nevybíral. Četl jsem i Rodokapsy, tedy Romány do kapsy, Rozruchy, což byly

romány vzrušené chvíle, Krásné romány, Večery pod lampou. Jako kluk jsem si s chutí prohlížel List paní a dívek, tam byly romány na pokračování, s odpuštěným strašně srágori, ale to jsem nevěděl a naučilo mě to číst. Samozřejmě, člověk u toho nemůže zůstat, teda neměl by, má se posouvat, ale kam se posouvá, to je trošku dobrodružství. Záleží na náhodě, na okolí, na lidech, s kterými se stýká.

?? Ohlídíte se za svým životem?

Člověk se narodí, má velké plány, představuje si, jak udělá díru do světa, nebo co všechno se mu povede. Pak se mu něco povede, něco naopak, těžko nebo lehko se s tím vyrovnává, s něčím se třeba nevyrovná vůbec, ale vyrovnat se nakonec musí. A když to udělá, tak ten život jako by se nastartoval znova. A tak to má být, to je správné. Neříkám, že se mi to povedlo. Povedlo se mi to trochu a jsem za to vděčen. Vloni 29. října, den poté, co jsem na Hradě převzal Medaili Za zásluhy 1. stupně v oblasti kultury a umění, vysadili v Pohoří u rybníčka strom, který se jmenuje po mně. Je to červený buk, odborně buk lesní červenolistý. Já už sice dávno nejsem kluk jako buk, ale snad to bude krásný strom. Vracím se tam skutečně rád. V Pohoří jsem měl babičku s dědou, leží na hřbitově, často za nimi přijedu. I rodiče tam mám a sám si tam jednou také lehnu. Pak budu v Pohoří šumět jako strom. Sem tam si někdo vzpomene, to bude hezké.

Eva Zálešáková)

Dobrodružství s bohem Panem

Psal se rok 1968 a Miloň Čepelka otextoval pro Martu Kubišovou známý tradicionál Dobrodružství s bohem Panem. Jeho slova dodnes neztratila nic ze svého půvabu.

*Je půlnoc nádherná, spí i lucerna,
tys' mě opustil ospalou.
Tu v hloubi zahrady cítím úklady,
s píšťalou někdo sem kráčí.*

*Hrá náramně krásně a na mě
tíha podivná doléhá.
Hrá náramně, zná mě, nezná mě,
něha a hudba až k pláči.*

*Pak náhle pomalu skládá píšťalu,
krok, a slušně se uklání.
Jsem rázem ztracená, co to znamená,
odháním strach a on praví:
Pan, jméno mé, mám už renomé,*

*Pan se jmenuje a jsem bůh!
Pan, bůh všech stád,
vás má, slečno rád,
jen Pan je pro vás ten pravý.*

*A ráno, raničko, ach, má písničko,
Pan mi zmizel i s píšťalou.
Od Pana, propána, o vše obrána,
ospalou najde mě máti.*

*Hrál a ve tmě krásně podved mě,
kam jsem to dala oči, kam?
Pan, pěkný bůh, já teď nazdarbůh
počítám dal a má dáti.*

Seminář o evangelizaci 16. března 2024

Zveme vás na Seminář o evangelizaci, který se koná 16. března 2024 v Novém Adalbertinu v Hradci Králové. Hlavním hostem letošního semináře bude P. Vlastimil Kadlec, OMI. Tématem jeho přednášky bude: „Radost evangelia“. Povídání bude o radosti jako zdroji a také nástroji hlásání evangelia; kde se taková radost bere, proč o ní papež František pořád mluví, a jak si ji Kristův učedník může uchovat všem krizím navzdory. Nepůjde to ani bez Ducha svatého a snad zbyde čas i na pár zkušeností z působení misionářů oblátů na našem „divokém“ západě, tedy v Plzeňské diecézi.

Během odpoledne si účastníci mohou vybrat z následujících workshopů:

Česká misie očima cizince

P. Janith Aravinda Sackrawarthinge, OMI

O tom, jak prožívá své misijní působení v západních Čechách kněz z Kongregace misionářů oblátů Panny Marie Neposkvrněné původem ze Srí Lanky, jakým překvapením a překážkám musí čelit a co mu naopak dělá radost a dodává nadšení v jeho povolání.

Evangelizace „dovnitř“ – péče o farníky

P. Adam Grabiec

Naše kostely navštěvují dlouholetí farníci-věřící, kteří do kostela často chodí od malička. Mnozí z nich se však s Bohem osobně v podstatě nesetkali. Co tradičně věřícím farníkům chybí a jak jim pomoci prožít osobní setkání s Bohem? Jaké jsou nejčastější překážky a problémy v této oblasti. Jaké jsou možnosti evangelizace „dovnitř“?

Evangelizační kurz – informace a zkušenosti

s. Jana Svobodová FMA, Julie Němcová

Na tomto workshopu poskytneme informace o připravovaném druhém ročníku Evangelizačního kurzu, který se uskuteční od září 2024 v Hradci Králové. Absolventi prvního ročníku evangelizačního kurzu se podělí o své zážitky a zkušenosti.

Evangelizace dětí ZŠ – křesťanské vzdělávací programy pro školy

s. Gratia Štulířová OSF, Patricie Koubská

Jak mluvit o Bohu s dětmi, které o něm nikdy neslyšely? Jak seznámit děti ve školách s obsahem křesťanských svátků? Katechetické a pedagogické centrum Královéhradecké diecéze připravuje a realizuje programy a také školí lektory, kteří ve školách představují témata spojená s křesťanstvím, tzv. Vstupy do škol. Jak vypadá takový program ve škole nebo třeba v kostele vám představí sestra Gratia a sestra Patricie, které se této práci věnují každá sobě vlastním způsobem.

Evangelizace mládeže – práce se středoškoláky

P. František Filip

Jak lze v dnešní době pojímat evangelizaci mladých? Jak jim můžeme dát nahlédnout do toho, co znamená křesťanský věřit v Boha? A ve kterých oblastech je dobré být u mladých předem připraven na otázky? Církevní školy jsou kromě jiného jedním z přirozených prostředí pro evangelizaci, proto budeme na tyto a další otázky společně hledat odpovědi

s P. Františkem Filipem, spirituálem Biskupského gymnázia v Hradci Králové.

Evangelizace seniorů v domovech důchodců

s. Terezie Burdová OSF, Marie Cvešprová

Senioři v domovech důchodců mívají vzpomínky z dětství, na to, jak chodili do kostela a modlili se, ale už je to tak dávno. Jak jim pomoci v setkání s milujícím Bohem, kterému na každém z nich záleží? Jak je naučit znovu se modlit? Po čem vlastně touží tito staří lidé, často osamělí nebo upoutaní na lůžko? Co jim dělá největší radost? O setkáních s nimi a o zkušenostech z praxe popovídají sestra Terezia a sestra Maruška.

Seminář se uskuteční pod záštitou generálního vikáře Mons. Jana Paseky. Bližší informace s odkazem na přihlášku najdete na webu bihk.cz/evangelizace.

Julie Němcová)

ZVEME VÁS NA
**SEMINÁŘ
O EVANGELIZACI**
16. 3. 2024 8:30 - 15:30
NOVÉ ADALBERTINUM
HRADEC KRÁLOVÉ

PŘEDNÁŠKY | WORKSHOPY | SPOLEČENSTVÍ

HLAVNÍ HOST: P. VLASTIMIL KADLEC, OMI
RADOST EVANGELIA
DOBROVOLNÝ PŘÍSPĚVEK: 150 Kč

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY:
www.bihk.cz/evangelizace
+420 731 685 377 evangelizace@bihk.cz

Naše jazyky jsou si velmi podobné

Jednou z forem pomoci cizincům, kterou poskytuje Oblastní charita Ústí nad Orlicí (OCH), je výuka českého jazyka. Právě proto je od května 2022 v OCH zaměstnána paní **Albína Kovtun**. Denně učí online český jazyk desítky lidí z Ukrajiny, kteří k nám utekli před válkou. V současné době vede už sedmý čtyřměsíční kurz. Výukou, která je náročná jak pro studenty, tak především pro ni samotnou, provedla za tu dobu téměř šest set lidí. Zeptali jsme se jí:

77 Jakým stylem učíte český jazyk?

Stručně řečeno kognitivním. Výuka cizího jazyka přímo závisí na specifikách, jak žáci dokážou vstřebat informace, a to se snažím zohledňovat. Někdo si lépe pamatuje vizuálně (má rád barevné tabulky, diagramy, fotky, vtipné ilustrace, videa, dokonce i moji mimiku, gesta). Jiný student je spíše auditivní, zapamatovává si prostřednictvím zvukové nahrávky, hudby, tónu hlasu, intonace, rychlosti řeči. Někdo si musí všechno zapisovat, systematizovat, zdůrazňovat, mít čas nový poznatek „strávit“.

Dalším faktorem, kterému věnuji pozornost, je typ inteligence žáka. Humanitním typům pomáhá například nějaká rýmovaná replika. Zatímco lidé s matematickým myšlením si ověřují správnost klasifikací jazykových jednotek hledáním rozdílů či podobností mezi češtinou a ukrajinštinou / ruštinou.

Vzhledem k tomu, že žáků je mnoho a jsou různí, musím dopředu hodně kombinovat a počítat. To vyžaduje spoustu času a úsilí. Navíc musíme ve výuce často opakovat, protože těžké životní podmínky a práce na směny jsou pro studenty náročné. Snažím se dát možnost každému, kdo má opravdovou motivaci česky se naučit, aby mohl pocítit své malé úspěchy, a získat tak optimismus a větší sebevědomí.

77 Jaké máte vztahy se svými studenty?

☛ Paní Albína Kovtun

Vím o těžkých osudech mnoha studentek. Některé o tom vyprávějí chvějícím hlasem v rozhovorech na hodinách. Většina ale nechce svoje bolesti ukazovat, a vím to od nich osobně. Snažím se na přednáškách vytvořit rodinnou, upřímnou atmosféru. Myslím, že mezi sebou máme harmonii, protože nás spojuje ukrajinský jazyk.

77 Kolik žáků jste doposud provedla výukou?

Od května 2022 až dosud bylo šest kurzů. Nejprve jsem měla 60 lidí, naposledy 144. Celkem téměř 600.

77 Jaké dělají vaši studenti pokroky?

Ze „slepých“ a „hluchoněmých“ se promění v lidi, kteří rozumí psanému i mluvenému slovu a dokážou v jednoduchých větách formulovat své myšlenky. Mám mnoho vděčných zpětných vazeb. Lidé mi říkají, že díky znalosti češtiny se jim podařilo najít lepší práci nebo že jako rodiče rozumí paní učitelce na rodičovských schůzkách svých dětí. Někteří studenti dostali certifikát od Univerzity Karlovy jako potvrzení naší kvality. Naše kurzy navštěvují celé rodiny – zpravidla maminka, pak se přidává sestra, občas její maminka nebo manžel, kamarádka. I to je pro mě známka jejich kvality.

Někteří mí žáci se pokusili vrátit na Ukrajinu. Když tam ale znova pochopili válečnou realitu, hlásí se s omluvou zpět na kurzy. Někteří čekají na začátek nové výuky, protože slyší, jak známí už po kurzu začali lépe rozumět, více mluvit a psát. Seběmenší výhra mých žáků je pro mě velká radost.

77 Jaké používáte učebnice a jste s nimi spokojená?

Základem programu je hezká učebnice Krok za krokem od Lídy Holé, ale mám hodně vlastních materiálů, které by vydaly na učebnici. Mám jeden skvělý nápad, který by mohl urychlit proces učení, ale zatím je předčasné o tom mluvit. Je to můj sen. Bohužel nemám téměř žádný

volný čas, protože neustále hledám nové efektivní způsoby výuky.

77 Jaký máte harmonogram dne?

Žáci se učí hodinu a půl každý druhý den. Já mám každý den tři nebo čtyři přednášky: jednu nebo dvě ráno a dvě večer. Nejprve jsme se snažili pokrýt program délkou dva a půl měsíce. Ale lidé pracují (někteří přes den, někteří v noci), jsou velmi unavení, a nejsou schopní se dostatečně věnovat domácím úkolům. Navíc se zvýšil počet žáků ve skupinách. Proto se z důvodu lepšího procvičení jazyka kurz prodloužil na čtyři měsíce. V poslední době pozoruji na Ukrajincích větší pochopení pro důkladnou výuku češtiny. Za to jsem samozřejmě vděčná.

Musím vám ale také upřímně říct, že je to velmi obtížné. Jsem pořád unavená. Každý den jsou lekce, všechny večery mám nabitě do 21. hodiny. Po deváté večer začínají nekonečné kontroly úkolů, přípravy nových lekcí. Nejtěžší je závěrečná doba, kdy stovka lidí píše závěrečné testy a dělají ústní zkoušky, a do toho se registrují noví zájemci o studium. Tehdy prožívám peklo. Pokaždé si říkám, že tyto žáky ještě doučím, a končím. Ale ten stav trvá krátce, rychle se ve mně rozhoří nová vášeň, se kterou pokračuju dál, až do konce války. Sním o našem vítězství – jako každý Ukrajinec.

77 Kdy jste se Vy sama naučila česky?

Katedra, kde jsem pracovala do začátku války, vyučuje slovanské jazyky. Jako doplňkový jazyk jsem si vybrala češtinu. Začínala jsem v kurzu, který existuje při ambasádě ČR v Kyjevě. Za kvalitní výuku jsem velmi vděčná své první učitelce Iryně Zabiace.

77 Jakým povoláním jste původně?

Jsem filoložka. Čeština a ukrajinština mají společnou etymologii, společnou historii. Každý z těch jazyků je jedinečný, okouzlující, a přitom jsou si tak podobné! Většina českých slov je stejná nebo podobná, ale jsou slova, která jsou v ukrajinštině považovaná za málo používaná

nebo nářeční (české *opatrovat* – ukrajinské ne často používané *пантрувати*). Kdyby všichni Ukrajinci uměli česky, oživilo by se mnoho nespravedlivě zapomenutých ukrajinských slov. Badatelé dějin slovanských jazyků zde mají neprobádané území. Někdy mě až svědí ruce, když se probírám slovníky.

77 Kurzy češtiny pro Ukrajince navštěvují celé rodiny – zpravidla maminka, pak se přidává sestra, občas její maminka nebo manžel, kamarádka ... díky znalosti češtiny se jim pak daří najít lepší práci, rozumí paní učitelce svých dětí ...

77 Jaké máte zprávy z Vašeho bydliště na Ukrajině?

Zprávy jsou zklamáním. Manžel zůstal na Ukrajině, pracuje jako anesteziolog. Je lékař s 37letou praxí. Říkal mi, že tak zničená těla nikdy neviděl. Z fronty přivázejí taková zranění, že to někdy vzdává. Všichni známi si stěžují, že situace tam je stále horší – neustále sirény vyčerpaly lidi, všichni jsou nervózní, všechno se zdrazilo, neustále hrozí vypnutí elektriny, vody nebo plynu. Je mi moc líto, že mnohá rodin mých známých a přátel se válka přímo dotkla. Každý se snaží pomáhat bojovníkům. Nikdo nevidí jiný způsob než vyhrát válku, abychom se vrátili ke klidnému životu. Jen výhra, protože je to naše země, naše vlast, naše pravda.

77 Chcete se vrátit na Ukrajinu?

Určitě, a vyzývám k tomu i své žáky. Naučit se cizí jazyk znamená obohatit se. Až se vrátíme domů, znalost češtiny nám umožní pokračovat v kontaktech s ČR. To je krásné mít ještě jednu zemi, kde se člověk může cítit jako doma.

V Ukrajině bude nutná rekonstrukce měst a vesnic, energetiky, ekonomiky a všeho dalšího. Hodně krásného si musíme vzít z Česka domů: Vaši lásku a bojovného ducha ve vlastní historii, jazyk, kulturu, umění, hudbu, přírodu, cestování, sport, aktivní odpočinek, koníčky, čistotu. Jako vzor můžeme mít před sebou váš rozvoj veřejné hromadné dopravy, stavbu cest, respektování zákona. Teď je ale důležité naše sebevědomí – unést v cizí zemi zklamání z toho, co se děje na Ukrajině – a k tomu nám pomáhá právě výuka češtiny.

77 Jak se Vám v České republice žije?

Jsmo velmi vděční za vaši podporu. Ani ve snu by mě nenapadlo, že by v cizí zemi mohlo dojít k tak hlubokému pochopení situace, kterou Ukrajina prochází. Češi hodně čtou, zajímají se o světové dění, jsou vzdělání. Ti, se kterými jsem měla možnost komunikovat, hodnotili ukrajinské dění, jako by mluvili ústy Ukrajince. Je to nepochopitelné! Rozsah pomoci finanční i duševní není možné slovy ocenit. Jsmo dlužníci za humánnost vaší vlády a vašich lidí. Potvrzením velkého milosrdenství jsou také kurzy výuky češtiny pořádané Oblastní charitou Ústí nad Orlicí, které se konají již druhým rokem. Právě ty pomáhají Ukrajincům neztratit odvalu v situaci bez rodného domova, bez obvyklého komfortu a bez oblíbené práce. (Někteří mají v zásuvce několik vysokoškolských vzdělání nebo dokonce diplom doktora věd.)

77 Máte velmi náročnou práci. Jak odpočíváte?

O přestávkách se snažím cvičit, abych neutralizovala sezení u počítače a nechala odpočinout oči. Sobota a neděle jsou svaté dny pro procházky v přírodě, výlety do nádherných českých měst. Mám ráda útulnou atmosféru divadel i hlučná místa, ráda sleduji lidi. Moc ráda si čtu česky nebo poslouchám něco českého, komunikuji česky na sociálních sítích, poznávám zdejší život. Sama se stále učím česky. Ale na odpočinek nemám moc času.

Nový Česko – Slovenský blahoslavený

Čechy a Slováky spojuje mnoho událostí a zážitků, radostí i utrpení. Řeka Morava je krásným symbolem spojení dvou břehů, národů, států. V těchto dnech, kdy byl 14. 12. 2023 ohlášen veřejnosti dekret papeže Františka o blahořečení Jana Havlíka, tato významná událost se nedotýká jen Slováků, ale celé církve a především Čechů, neboť zde v Čechách se stal **Jan Havlík** blahoslaveným, mučedníkem.

Může být symbolem společného utrpení českých i slovenských křesťanů. Existuje mučednictví přímé, když je někdo mučen a zabít, ale existuje i mučednictví, když někdo zemře na následky nelidského zacházení a trýznění, a to byl i případ Janka Havlíka, který se narodil 12. února 1928 ve Vlčkovanech (dnes Dubovce) na Slovensku v regionu Záhorie, nedaleko českých hranic, jako prvorozený syn Karola Havlíka a jeho manželky Justíny. V roce 1934 začal chodit na základní školu, přešel na měšťanku do Holíče a potom byl přijat na Masarykovo státní gymnázium ve Skalici. V roce 1943 přestoupil na reálné gymnázium v Bánské Bystrici. Zároveň se stal chovancem „malého semináře“ Apoštolské školy Misijní společnosti sv. Vincenta de Paul v Bánské Bystrici. V květnu 1949 odmaturoval. Jeho nejbližším cílem bylo postoupit do vincentinského semináře v Bratislavě, aby mohl studovat na teologické fakultě a stát se misijním knězem.

V té době však v Československu nastaly vážné změny v politickém, společenském, kulturním i náboženském životě. Přesto na přelomu léta 1949 vstoupil do noviciátu Misijní společnosti v Ladcích. V noci ze 3. na 4. května 1950 byl společně s ostatními novici násilně vytržen z noviciátu a zavlčen na „přeškolení“ do Kostolné a následně na nucené práce na Přehradu mládeže u Púchova. Na podzim po rozpuštění pracovních

táborů odešel do Nitry, kde si se svými staronovými spolubratry – novici pronajali společné bydlení, aby mohli pod vedením otců vincentinů studovat teologii soukromě při zaměstnání. 29. října 1951 vtrhla do jejich podnájmu ozbrojená hlídka StB a Janka společně s ostatními zatkla. Vyšetřovací vazba v Nitře se protáhla až do konce února 1952 a soudní vazba v Bratislavě v Justičním paláci až do konce února 1953. Soud v Nitře se konal ve dnech 3. až 5. února. Ján Havlík byl odsouzený ke čtrnácti rokům vězení do jáchymovských dolů za „velezradu“,

Malý Janko s bratrem

kteřá podle dokumentů spočívala v tom, že „tajně studoval teologii“. Zakrátko (11. 6. 1953) se v Praze uskutečnil odvolací soud, který mu snížil trest odnětí svobody na 10 let. Ján Havlík přitom nezapřel své vincentinské misionářské povolání a mezi vězni, ať už věřícími nebo nevěřícími, byl vyhledávaný jako ten, kdo umí poskytnout účinnou duchovní pomoc a povzbuzení. Vězni si ho vážili pro jeho ctnostný hluboký duchovní život a obětavou lásku. Tomu zůstal věrný až do smrti. V květnu 1958 byl obviněn znovu, ale tentokrát navíc jako trestanec, který „maří úřední převýchovu vězňů“. Kvůli tomu byl bezodkladně eskortován do vyšetřovací vazby v Praze na Pankráci a v Ruzyni. Tuto vyšetřovací vazbu, jejímž účelem bylo zlomit osobnost vyslychaného – tedy zklidivovat ho psychicky tzv. „vymýváním mozku“ - Janko označil za nejmournější období svého života. Jak sám píše, překonal ho jen díky spolupráci s Boží milostí.

25. až 27. února 1959 se konal na Krajské prokuratuře v Praze druhý soud Jána Havlíka, při němž byl souzen výslovně za duchovní a náboženské aktivity mezi vězni. Dostal další rok vězení. Od té doby jako dvojnásobný trestanec již nikdy nedostal žádnou milost a byl eskortován do „žaláře žalářů“ – do Valdic u Jičína, nazývaného Kartouzy, kam mučitelé posílali své oběti proto, aby se v nich odehrál zpětný proces a aby se tak z vězňů opět mohly

Asi nejznámější portrét Jana Havlíka

A perokresba světce

stát efektivní pracovní síly. Ján Havlík byl však již tehdy postižen těžkou srdeční chorobou. V roce 1960 byla k jubilejnímu 9. květnu vyhlášena všeobecná amnestie. Tato výjimečně rozsáhlá amnestie se dotkla podstatné části politických vězňů, včetně nejbližších Janových spolubratří – seminaristů z Nitry, ale také spoluodsozenců z jeho druhého soudu v Praze. Jen Janka Havlíka se nedotkla. On ji nedostal. Ne proto, že by byl buřičem nebo že by se ve vězení dopouštěl přestupků, ale kvůli „nenapravitelnosti“, protože jak se uvádí v obžalobě: „...konal tajně pobožnosti a jako bohoslovec a člen zrušené řehole lazaristů vnášel mezi vězně náboženského ducha.“ V říjnu 1960 byl i přes svoje těžké onemocnění přerazen do pevné vazby (věznice č. 2 Praha-Pankrác), o které se ti, co ji přežili, vyjádřili tak, že „život v jáchymovských lágrech je proti pevnému kriminálu procházkou růžovou zahradou“. Zároveň ho nasadili na nejtvrďší práce. Koncem července 1961 na pracovišti odpadl. Nebylo to poprvé, ale tentokrát už i lékaři zazvonili na poplach a jeho stav se ukázal jako kritický. Tady skončila jeho křížová cesta trestaneckými tábory, doly, výškovými stavbami a nelidskou dřinou a Janko neodvratně vešel do tunelu vězeňských léčeben, lazaretů a nemocnic. V říjnu byl těžce a nevléčitelně nemocný Janko definitivně vyškrtnut ze seznamu pracovních sil a jako neefektivní muhl („muž určený k likvidaci“) byl odeslán na Slovensko do

Vězeňské nemocnice v Ilavě. Po odpykání celého jedenáctiletého trestu byl 29. října 1962 ve stavu smrtelně a nevléčitelně nemocného pacienta propuštěn z vězení.

Na „svobodě“ byl Ján Havlík neustále špehován a ti, kteří se mu snažili pomoci jako svému umírajícímu příteli, byli předvoláni na StB, vyslýcháni a zavražďováni. Těžce, smrtelně nemocný Janko Havlík zemřel 27. prosince 1965 ve Skalici na následky nelidského zacházení ve vězení. Bylo mu 37 let. Ján Havlík zůstal během celého svého života až do smrti věrný svému misionářskému povolání. Nikdy neútočil ani nemluvil zle o svých pronásledovatelích. Všechno snášel s hrdinskou láskou, podle vzoru Ježíše Krista.

Velká úcta k Jánovi Havlíkovi se šířila už ve vězení jako k horlivému apoštolsky činnému mladíkovi. Krátce po jeho smrti vyšlo o Jankovi několik publikací. Nejprve v samizdatech od jeho spoluvězňů Hieronyma Mokrohájského a Antona Srdholce, později veřejně od dalších autorů. Kouzlo jeho nádherné osobnosti oslovilo nejen spisovatele, ale i výtvarné umělce a hudebníky. Pověst o jeho svatosti se začala šířit ihned po jeho smrti a žije dodnes. Jan je hrdina, který svými skutky svědčil právě v Čechách o trvale platných hodnotách a který jako svědek víry sloužil pravdě i za cenu svého života.

Augustín Slaninka, CM)

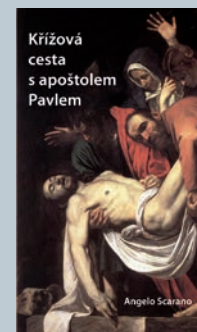
(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Angelo Scarano

Křížová cesta s apoštolem Pavlem

Netradiční křížová cesta připravená známým biblistou Angelem Scaranem, v níž se prolínají úryvky evangelií a listů sv. Pavla, čtenáři dovoluje nově objevit tajemství Kristova kříže. Uslyšíme slova, skrze něž mluví Duch ukřižovaného Krista, slova plná života a síly. Nechme se jimi zasáhnout a proměnit... Brož., 40 s., 89 Kč

Henri J. M. Nouven

Návrat ztraceného syna

Autor rozjímá nad jednotlivými postavami slavného Rembrandtova obrazu. Postupně se našel v obou synech a nakonec největší výzvou pro něj bylo povolání stát se milosrdným otcem, který už neřeší sebe, ale má otevřené srdce i náruč pro všechny ztracené. Brož., 200 s., 229 Kč

LDN Hradec Králové – kvalitní a bezpečné útočiště

Na 11. února připadá už více než třicet let Světový den nemocných. Sv. Jan Pavel II. ho vyhlásil v roce 1992.

Datum nebylo vybráno náhodně. Připomíná den, kdy slavíme svátek Panny Marie Lurdské. Ta se v roce 1858 několikrát zjevila dívce Bernadettě s přáním, aby se lidé více modlili, především za obrácení od zla a za hříšníky. Nakonec na tomto místě vytryskl léčivý pramen, ke kterému se dodnes sjíždějí tisíce poutníků s touhou po uzdravení.

„Tělesné zdraví je odrazový můstek pro to, aby člověk mohl dělat věci, které považuje za důležité,“ zdůrazňuje teolog a genetik Marek Orko Vácha. Proto vás dnes, milí čtenáři, zvu nikoliv do některé z nemocnic v naší diecézi, ale do Léčebny dlouhodobě nemocných (LDN) v Hradci Králové na Pospíšilově třídě. Jejím ředitelem je dlouhé roky MUDr. Radim Faltus.

„Kvalita a bezpečí jsou pro nás téměř synonyma. Aby ale naše počínání získalo určitou důvěryhodnost, rozhodli jsme se jít nad rámec požadavků legislativy a naše dlouholeté snažení o zlepšování poskytované péče jsme si nechali potvrdit. Oslovili jsme Českou společnost pro akreditaci, která posuzuje řadu zdravotnických zařízení v republice, a výsledek se dostavil nejen v získaném osvědčení, ale také ve vytvořených postupech, které

se snažíme dodržovat tak, aby byla naše péče kvalitní, koncepční a bezpečná i s ohledem na poznatky medicíny a požadavků pacientů.“

” Když se řekne LDN, mnohým přijde na mysl zařízení, ze kterého se lze jen obtížně vrátit do běžného života. Co jsou vlastně tzv. elděenky, pro koho jsou určeny? ”

„S podobnou představou se setkáváme často,“ ujišťuje mě MUDr. Radim Faltus. „Pacienti i příbuzní jsou potom překvapeni prostředím i přístupem personálu. To je pro ně relativně příjemné prozření. Nejsme chirurgie ani neurochirurgie, neoperujeme, ale děláme následnou péči.

Její součástí je i snaha předejít komplikacím. Například, aby pacientům nevznikaly proleženiny, abychom co nejvíce vyloučili výskyt zápalů plic, to jsou pro mnohdy ležící pacienty rizikové faktory. Z našich hodnocení víme, že kvalita péče opravdu narůstá, máme daleko menší počty výskytu jakýchkoliv nežádoucích komplikací, než bylo v 80. nebo 90. letech.

Dovolte příklad. Kdo se nepohybuje v oboru, ten si neumí představit, jakým geniálním pomocníkem v následné péči jsou např. plenkové kalhoty. Dříve jsme museli pacienty budít a přebalovat, takže ve dvě hodiny ráno to na našich chodbách vypadalo jako na Václaváku. Dnes mohou lidé v klidu spát.“

„Skladba pacientů se také mění, v posledních letech nám přibývalo hodně pacientů z traumatologie,“ dodává vrchní sestra Mgr. Zdeňka Václavíková. „Bývají to sice lidé ve vyšším věku, ale jsou schopní

pohybově i mentálně. Pacienti jsou třeba po úrazu (zlomenině krčku nebo klíční kosti), výjimkou není, že jsou starší 90 let. My jim poskytneme péči rekondiční, rehabilitační. Někteří se děsí, kam to jdou, ale většina jich odchází domů překvapených tím, že jsme je postavili na nohy a rozchodili. Už tím šíří naši dobrou pověst.“

„Další skupinou jsou pacienti polymorbidní, trpící větším počtem různých závažných chorob a komplikací, které zejména ve stáří bývají obtížně léčitelné a mívají špatnou prognózu. Kromě té zlomené nohy se jim občas také dekompenzují myšlenkové stavy, např. po narkóze. Pak je nutné využívat sociální sféry. To je v Hradci Králové i v okrese velice slabé místo, protože chybí sociální nebo sociálně ošetrovatelská lůžka,“ doplňuje ředitel Faltus.

„Máme samozřejmě i pacienty ve velmi těžkém stavu, kteří mají diagnózy na tři stránky formátu A4, k tomu vysoký věk, např. 96 let. Těžko někdy příbuzným vysvětlujeme, že mládí jim nevrátíme.“

„Pacient chodí třeba se dvěma francouzskými holemi,“ vysvětluje slova vrchní sestry Václavíkové MUDr. Faltus. „Trochu se u toho motají, my je naučíme chodit s pomocí chodítka. To je ale mnohdy pro ty příbuzné špatně. Před operací chodili s berlemi a teď chodítka? Vnímají ho jako příliš hendikepující, těžko jim vysvětlujeme, že pacient s ním mnohem snadněji udržuje rovnováhu a při chůzi se cítí bezpečněji. Nároky příbuzných jsou někdy nadpozemské.“

Je potřeba zmínit, že by se nám nepodařilo kvalitně poskytovat péči, bez našeho

LDN Hradec Králové

je od roku 2004 příspěvkovou organizací KÚ Královéhradeckého kraje. Hospodaří s finančními prostředky získanými vlastními činnostmi ze zdravotního pojištění, finančními prostředky z rozpočtu zřizovatele a dary fyzických a právnických osob.

LDN sídlí v současné budově již od 80. let 20. století

Bez empatie a radosti nelze tuto práci vykonávat

zřizovatele, který nás nikdy nenechal „ve štychu“, proto si nejrůznější pomůcky můžeme obstarat a kvalitní péči zajistit.“

77 Jak se vám daří řídit LDN, motivovat personál, poskytovat kvalitní péči?

„Jsem za to vděčný všem našim pracovníkům nejen v managementu, ale všem na ostatních pozicích. Díky jim se nám daří poskytovat služby tak, jak je prezentujeme získaným osvědčením. Informace o kvalitě péče máme také díky zpětným vazbám od pacientů a rodinných příslušníků. Víme dobře, jaká je personální situace ve zdravotnictví. Za ty roky tady vidím, jak se zhoršuje. Navíc FN Hradec Králové je pro nás obrovská konkurence, sehnat v krajském městě potřebnou sílu je téměř nadlidský výkon, i když finančně taky dokážeme práci ocenit. Já jsem v jedné osobě ředitel + primář + lékař. Jsem stará škola, nezříkám se práce. V současné době jsou v LDN včetně mě čtyři lékaři. Jedna lékařka ovšem v polovině roku odchází, takže zbydeme tři. Když přijde nemoc nebo dovolené, rázem budeme dva,“ dodává ředitel Faltus.

77 Pokud jde o řízení vašeho zařízení, zdá se, že vytvořené postupy péče se osvědčily.

„Ano, základem jsou určité řády, které vytváříme, organizační, domácí, provozní. Na nové zákony a vyhlášky také musíme reagovat směrnicemi a dalšími manuály jak v ošetrovatelské, tak v lékařské

a rehabilitační péči. Je to asi sedm oblastí, které by se daly kontrolovat samostatně, je to zde vlastně jako v jednom podniku. Nejedná se jen o poskytovanou péči, ale samozřejmě o podpůrné činnosti, od praní prádla, přes hygienu a úklid, samostatnou kapitolou je kuchyně, která je i současně dozorovaná příslušnou hygienickou stanicí. Důležitou součástí je samozřejmě i kontrola. Nejen externí, ale také interní,“ vysvětluje Radek Benc, poradce LDN k zavedení a údržbě postupů.

77 Výjimkou nejsou pacienti po úrazu starší 90 let. Někteří se děsí, kam to jdou, ale většina odchází domů překvapených, že jsme je postavili na nohy a rozchodili. Už tím šíří naši dobrou pověst.

„Mohu potvrdit, že alfa a omega všeho našeho počínání jsou zaměstnanci,“ ujímá se slova vrchní sestra Zdena Václavíková. „Všichni tu opravdu nemohou pracovat, nesplňují naše požadavky. Ti, kteří zbydou a projdou sítím, zde s námi ve většině případů vydrží. Samozřejmě každý má nějaké chyby, ale na to, jaký je nedostatek kvalitního personálu, si v současné době nemůžeme stěžovat.

Naši zaměstnanci vědí, že jejich sebemenší připomínkou se zabýváme a zkoumáme, zda na ní přece jenom něco není. Když jsme začali vytvářet standardy péče, podílely se na tom sestry (máme i bratry) v provozu. Vědí, jak mají postupovat, že když si úplně neví rady s úkonem, který se dělá třeba jenom jednou za půl roku, stačí vytáhnout příslušný manuál péče.

Za velmi dobré považují i to, že navzájem vše kontrolujeme a máme zpětné vazby. Například, kdyby někdo přistupoval k pacientům nepěkně, jsou skutečně zvyklí to přijít říct. Jsme rádi, že jsme vytvořili prostředí, kde se na ně nekouká jako na žalobníčky. Pro nás to není pomlouvání ani donášení na kolegy, jde nám všem pořád o jedno – kvalitu a bezpečí.“

„Je to o celkové atmosféře tohoto zařízení a jeho personálu,“ dodává Radek Benc. „Personál mezi sebou soutěží, stejně soutěží i oddělení LDN, což je pozitivní. Máme vyzorované, že jde hlavně o komunikaci.“ Pokud mohou hodnotit (s hradeckou LDN spolupracují asi 15 let), velkým štěstím, a jistě zásluhou vedení, je stálost personálu. Pracovníci na vedoucích pozicích, od managementu přes ekonomiku až po kuchyň se nezměnili. To o leccčem vypovídá.“

77 Já to vidím tak, že jste si sami na sebe upletli bič, dobrovolně jste strčili hlavu do oprátky.

„Když jsme začali vytvářet postupy péče, cíl byl jasný – aby personál věděl, jak má pracovat. Stanovili jsme kritéria pro obsah postupů v souladu s požadavky zákona o zdravotních službách, kde je stanoven požadavek pro hodnocení kvality a bezpečí zdravotních služeb. Chtěli jsme jít dál. Po zavedení postupů vrchní sestra řekla: *„a teď bychom potřebovali, aby se na nás kouknul někdo ještě zvenku“*,“ vzpomíná Radek Benc.

Věděli jsme, že existují návazné hodnotící standardy a ukazatele kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb lůžkové zdravotní péče, ale váhali jsme, zda na získání osvědčení (akreditace) reálně máme.

Požádali jsme tedy o konzultaci nezávislý tým osob. Přijeli, prošli celé naše zařízení a konstatovali, že jsme tak daleko, že nás mohou přijet posoudit oficiálně. Všechno bylo skutečně dobrovolné. Ale aby LDN Hradec Králové měla punc důvěryhodnosti, tak je myslím třeba, aby LDN akreditaci měla a trvale ji udržovala.“

„Samozřejmě známe pojem ‚marná‘ medicína, ale neradi ho používáme. Musíme minimalizovat nepříjemnosti, které mohou v souvislosti s naší péčí nastat,“ přidává se ředitel Radim Faltus. „Nastavování kvality je významným obranným mechanismem proti tomu, když, nedej Bože, přijde nějaká žaloba nebo stížnost. Jistě, přicházejí a některé mohou být i podnětné.

Svého času nás navštívil tým ombudsmanky Anny Šabatové. Z jejich doporučení jsme zpočátku byli rozpačití a špatní, až později jsme si uvědomili, že některé nápady špatné nejsou. Třeba místnost, ve které sedíme, vznikla díky tomu, že nám vytkli, že nemáme společenskou místnost pro pacienty a jejich návštěvy.

Z doporučení, která nejsme schopni změnit, uvedu například větší počet pacientů na jednotlivých pokojích. Mrzelo nás to, protože zpráva nerespektovala budovu, která je nějak dispozičně daná. My nejsme schopni předělat ji podle dnešních trendů tak, aby byli dva pacienti na pokoji.

Víte, jsme provozovatelé budovy a poskytovatelé péče, nejsme majitelé ani zřizovatelé. Budovu jsme nestavěli a nejsme ani kompetentní přestavět pokoje, to musí případně udělat někdo jiný. Ano, když budu stavět novou LDN na zelené louce, tak asi budu myslet i na kavárnu. Ale když ji budu přestavovat z kláštera, tak ji budu muset umístit někde v rámci možností. To není jednoduché, ale nejsme v tom sami. Bohužel, řada dalších zařízení následné péče jsou bývalé kláštery nebo i zámky.“

„Pamatuju dobu, kdy se počáteční nadšení začalo, třeba v charitní péči, šněrovat do standardů, předpisů, vyhlášek. A to nadšení jako by tomu nedokázalo zcela odolávat, jako by trošku vyprchávalo. Už neplatilo, že když člověk chce pomáhat, tak to dokáže na

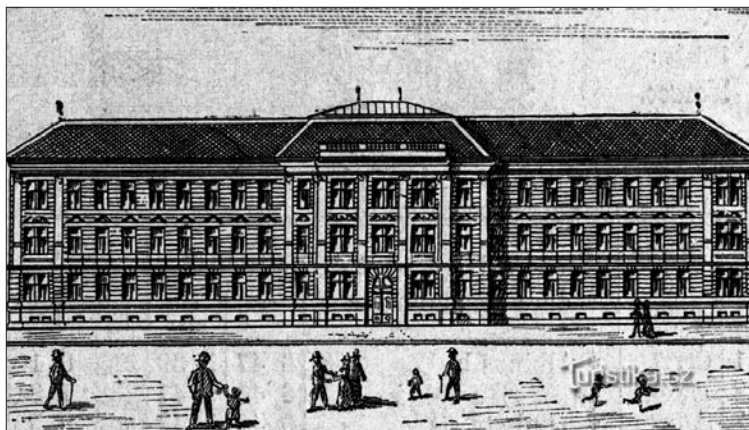
koleně. Až později jsem pochopila, že to možné není.

„Ze začátku měli naši zaměstnanci určitě větší prostor pro vlastní iniciativu. Jedna sestra polohovala pacienty tak, druhá onak. Ale v určitém bodu už to nejde. Víte, ono polohování dá velkou práci a dotyčný musí znát, jak to udělat, aby pacientovi neublížil. Zapracovali jsme jednotlivé kroky našich předpisů, postupy jsou nutné, vysvětluje vrchní sestra Zdeňka Václavíková.

„Navíc nás tíží velká záznamová povinnost o poskytované péči, moc se píše. Zapisujeme vše, co se týká pacienta a jeho péče. Hodnotíme také zpětné vazby od pacientů, kdy hodnotíme, jak se člověk cítí a podobně, to všechno se zaznamenává do ošetrovatelské dokumentace. Chápeme, že ji musíme dělat, chystáme se v tomto ohledu více využívat moderní techniku. Svým způsobem je to určitá ochrana pacienta i nás.“

„Řízení vašeho ústavu mi připomíná legendární kosmickou loď Apollo 13. V momentě, kdy se ozve ‚Houstone, máme problém‘, vám řídící středisko řekne, kam máte sáhnout, po kterém manuálu, a na které stránce najdete řešení.

„Díky vytvořené dokumentaci víme, jak postupovat. Jsme rádi, že personál LDN manuály zná a nemusí vždy nikam sahat. Ono to vypadá složitě, ale není,“ konstatuje Radek Benc. „Ano, jsme rádi za náš

Ⓜ Budovu na Pospíšilově třídě, ve které dnes LDN sídlí, nechala v letech 1898 až 1901 postavit Kongregace školských sester de Notre Dame jako klášter školských sester, ale zároveň jako školu a Dívčí pensionát císaře Františka Josefa I.

tým, všechny pracovníky. Zápál a svaté nadšení tady je, jenom v jiné podobě. Tady opravdu nemůže dělat každý.

Naši spolupracovníci musí být vybaveni určitými vlastnostmi, aby tu práci mohli dělat. Jinak by tady dlouho nevydrželi, pak hrozí syndrom vyhoření. Platí, že když toho člověk dělá moc, to je taky špatně, musí umět hledět na sebe, aby vydržel. To není o tom, že se za 3 roky zničí, ale že vydrží 30 let. Nejméně,“ dodává s úsměvem.

„Ono jde o to, když už člověk vyhoří, aby znovu vzplál. Sám jsem si tím několikrát prošel a vždycky jsem znovu začal doutnat,“ uzavírá toho téma ředitel Radim Faltus.

77 LDN v Hradci Králové na Pospíšilově třídě se loňského roku stala vítězem projektu „Kvalitní a bezpečná nemocnice 2023“. V krátké době už podruhé.

„Jak už bylo řečeno, první krůčky jsme učinili v roce 2008 s konzultantem Radkem Bencem a týmem interních auditorů (zaměstnanci LDN). První úspěšné akreditační sezení jsme absolvovali v roce 2016, kdy jsme poprvé získali certifikát kvality a bezpečí poskytovaných služeb. Druhé, už re-akreditační, sezení bylo v roce 2019. Jsou to pravidelné tříleté cykly obhajoby.

V roce 2020, v době covidového běsnění, jsme se stali absolutním vítězem projektu. Připomínám, že to byla doba obrovských nároků na všechna zařízení. U nás o to náročnější, že jsme v té době byli v přestavbě. V léčebně se vyměňovala okna, dělala nová fasáda. V roce 2022 jsme byli re-re-akreditováni, akreditováni na druhou, opět v tom tříletém cyklu.

V roce 2023 jsme vítězství v projektu obhájili. Neznamená to, že bychom byli ‚mistrři republiky‘. Je to vítězství v segmentu následné péče, ta naše slouží občanům Hradce Králové a relativně širokého okolí. Pro představu ... zvítězili jsme mezi 30 zařízeními následné péče u nás. Samozřejmě to hřeje na duši, ale jako bývalý aktivní sportovec vím, že mnohdy

je obtížnější vítězství obhájit než získat,“ uzavřel ředitel Radim Faltus.

77 Jaká je v LDN Hradec Králové péče o duchovní život pacientů? Součástí původní stavby byla kaple Zvěstování Panny Marie.

„V té je už od roku 1984, tedy od počátku fungování LDN, umístěna jídelna pro zaměstnance,“ vysvětluje vrchní sestra Zdeňka Václavíková. „Kaplana sice nemáme, ale naše pacienty navštěvují na požádání duchovní různých církví. Někteří pacienti jsou už s nimi v kontaktu, dalším rádi tuto službu zprostředkujeme.“

77 Není jisté bez zajímavosti, jak úzce je historie hradecké LDN spojená s osudem Školských sester de Notre Dame v Hradci Králové.

Kongregace, působící v Hradci Králové od roku 1858, si v letech 1898 až 1901 nechala vystavět velkou reprezentativní budovu na adrese Pospíšilova 351/4. Sloužila nejen jako klášter školských sester, ale zároveň jako škola a Dívčí pensionát císaře Františka Josefa I. Setkat se lze i s označením Ústav chudých školských sester de Notre Dame.

Současné využití získala budova v 80. letech 20. století, kdy byla přestavěná pro potřeby LDN. V letech 1932 až 1933 byla na druhém konci rozlehlé zahrady (při dnešní ulici U Soudu) postavena školní budova, která od roku 2022 slouží jako hlavní sídlo kongregace Školských sester de Notre Dame.

77 Světový den nemocných je připomínkou, abychom znovu objevili důležitou přítomnost trpících v křesťanském společenství a stále více hodnotili jejich cenný přínos.

Sv. Jan Pavel II. k tomu říká: „Prostému lidskému pohledu se bolest a nemoc mohou jevit jako absurdní skutečnosti: když se ale člověk dá osvětit světlem evangelia, dokáže vyhmátnout její hluboký spásenosný význam.“

Eva Zálešáková)

(Knižní tipy

Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Evi Pelzerová, Martina Meidingerová

Hortenzie v zahradě

Hortenzie v posledních letech získávají na mimořádné oblibě. Pronikly i do moderních městských zahrad a nelze si je odmyslet ani od romantických venkovských domů a usedlostí. Tyto nádherné a nenáročné keře okouzlují nejen bohatou záplavou květů, ale i dlouhým obdobím květu a čarovným podzimním zbarvením. *Váz., 160 s., 598 Kč*

Peter Wohlleben

Tajemné pouto mezi člověkem a přírodou

Autor, lesník a ochránce přírody, odkrývá udivující podobnosti mezi člověkem a přírodou – toto prastaré pouto zůstává dodnes neporušené. Připomíná nám, že člověk není rostlinám a živočichům nadřazený, nýbrž zůstává stejně jako ostatní druhy součástí úžasného systému, kde na sobě všichni navzájem závisí a kde se všichni navzájem ovlivňují. *Váz., 240 s., 369 Kč*

(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klappkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Heinz-Peter Röhr

Jak se vyléčit

Osvobození duše od viny a studu

Ať už jde o případ vážné nemoci, nebo o silnou psychickou zátěž, k uzdravení přispívá kromě klasické lékařské léčby také víra a láska, smysl života a vnitřní klid. Autor zprostředkovává své dlouholeté znalosti, zkušenosti, podněty k zamyšlení a cvičení do praktického průvodce holistickým léčením a sebeléčením. Brož., 184 s., 319 Kč

Oliver Sacks

Muž, který si pletl manželku s kloboukem

a jiné klinické povídky

Slavný autor v povídkách popisuje životy, nemoci i odlišnosti svých pacientů s neobvyklou mírou empatie. V knize se dočteme například o slepé sochařce, která svůj talent objevila až v šedesáti letech; o muži, jemuž se zdálo, že se stal psem; o člověku, který znal nazpaměť všech šest tisíc stran hudebního slovníku... Brož., 272 s., 359 Kč

Židle pro Neratov

Podobně jako je zvykem podpořit stavbu varhan koupí píšťaly, můžete zakoupit i židli pro Neratov, která už napořád ponese vaše jméno vygravírované na opěradle. Je možno jich samozřejmě zakoupit i více. Jedna vás tu vyjde na 6050 korun a jaké jméno ponese, je už na vás.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Neratově v Orlických horách je významným místem královéhradecké diecéze, které přitahuje nejen poutníky. Kdysi mu hrozila demolice, ale dnes opět vzkvívá. Díky snaze Občanského sdružení Neratov a mnoha dobrovolníků to tu žije, a to nejen duchovním životem. Lidé za zdejší jedinečnou atmosférou přijíždějí z koutů země.

„Časté společenské události, mše, svatby, koncerty, ale i divadelní představení a zvětšující se zájem o poutní místo požadují doplnit kostel o variabilní sedací nábytek. Bude stohovatelný, spínatelný

do řady a bude možno jej sestavovat do různých formací. Jedná se o dřevěné židle, některé s podpěrkami rukou, jiné bez, tak aby variabilita uspořádání byla co největší. Tento mobiliář bude používán pouze v případě nutnosti pro větší plánované akce. Lavice v kostele zůstanou. Koncerty a akce, které se v kostele pořádají, bývají plně obsazené a tímto způsobem chceme lidem dopřát nejen dostatek místa, ale i pohodlí,“ vysvětluje smysl projektu Židle pro Neratov na svém webu občanské sdružení Neratov.

Pozvánka na postní TAMMÍM

Duchovní víkend v Arcibiskupském semináři v Praze s tématem Mužství se koná 8.-10. března

I letos na jaře se v pražském semináři uskuteční duchovní obnova pro mladé muže od 15 do 30 let a to konkrétně 8.-10. března. Tématem bude tentokrát Mužství. Co pro mě osobně znamená? K čemu mě vyzývá, inspiruje. Co vlastně znamená být mužem Božím? Nejen nad tímto tématem se s námi tentokrát zastaví vodňanský farář Josef Prokeš. Osvědčeným způsobem, jak se mladí muži o Tammímu dovídají, je osobní doporučení knězem. Proto bychom vás chtěli poprosit, abyste využili tuto možnost a nabídli ji podle svého uvážení mladým mužům ve vašem okolí. Více informací je k nalezení na stránkách tammim.seminar-praha.cz, dotazy rádi zodpovíme na emailu tammim@signaly.cz. Děkuje-me! Za přípravný tým

(Jindřich Barabáš, seminarista)

(I vy se můžete zapojit a šířit informace o konání Tammímu

25 let od objevení broumovské kopie Turínského plátna

Kopie plátna, do kterého byl podle církve zabalen Kristus, když jej sňali z kříže, byla objevena v broumovském klášteře 17. ledna 1999.

Rozměry broumovské kopie jsou téměř shodné s italským originálem, který má 4,36 metru na délku a 1,1 metru na šířku. Na plátně je vidět postava o výšce 170 až 180 centimetrů z přední a zadní strany. Vzhledem k tomu, že v klášteře nejsou vhodné podmínky pro její skladování, byla pořízena její kopie, která je v klášteře vystavená a je stále velkým lákadlem pro návštěvníky Broumova.

Kopii Turínského plátna objevili za zlatým štukovým věncem s nápisem SANCTA SINDON v dřevěné schránce v klášterním kostele svatého Vojtěcha. Z průvodní listiny vyplývá, že plátno daroval v roce 1651 turínský arcibiskup Julius Caesar Bergiria opatu u svatého Mikuláše na Starém Městě pražském, pozdějšímu pražskému arcibiskupovi Matoušovi Ferdinandovi Sobkovi z Bílenberka. Ten plátno za svého života daroval broumovskému klášteři. Vlastníkem historické kopie je Broumovské opatství.

Vzácný artefakt je nyní v břevnovském klášteře v Praze, odkud bude převezen do depozitáře Umělecko-průmyslového muzea (UPM) v Praze, kde ho budou zkoumat památkáři. „Po poradě se zástupci Národního památkového ústavu bylo dohodnuto, že stávající expozice není pro plátno vhodná, proto byla v roce 2017 pořízena kopie, která bude nadále v broumovském klášteře vystavená,“ řekl nedávno ČTK Vojtěch Marek Malina z benediktinského arciepatství. Historická kopie Turínského plátna bude uložena v depozitáři UPM, kde bude mít odpovídající zajištění z pohledu bezpečnosti

a požární ochrany. V nejbližších letech se tak do Broumova kvůli nevhodným podmínkám ke skladování nevrátí. „V muzeu bude přístupná odborné veřejnosti. Pokud v budoucnu dojde k úpravě nebo výstavbě nových prostor vhodných pro výstavu kopie, bude možné ji opět zpřístupnit veřejnosti,“ řekl Malina.

Na světě existuje asi 40 kopií plátna, broumovský exemplář patří mezi nejzdařilejší. Pochází z roku 1651 a jde o jedinou historickou kopii Turínského plátna severně od Alp. Od roku 2012 je plátno kulturní památkou.

Benediktinský klášter vznikl v Broumově ve 14. století. Barokní podoba z 18. století je dílem Kiliána Ignáze Dienzenhofera.

Broumovský klášter neboli Benediktinské opatství sv. Václava je národní kulturní památkou a tvoří dominantu města. V roce 1990 dostali budovy v restituci zpět břevnovští benediktini a v roce 2014 prošel areál rozsáhlou revitalizací. V současnosti v klášteře žádný příslušník benediktinského řádu nežije. Klášter je otevřen celoročně a nabízí jak tradiční, tak speciální prohlídky a posezení v klášterní kavárně či služby restaurace. V klášteře působí nezisková organizace Agentura pro rozvoj Broumova spolu se Vzdělávacím a kulturním centrem Broumov, které pořádá kulturní, vzdělávací a společenský program. Loni klášter navštívilo téměř 24 000 lidí.

zdroj: čtk)

☛ Kopie Turínského plátna v broumovském klášteře

Katechetické a pedagogické centrum**Čísla, která nám dělají radost**

110 a 111. Čísla, která dávají příležitost, nabídnout setkání se „světem evangelia, se světem lidských vztahů a křesťanské víry. Čísla, která naše katechetické centrum zaměstnalo v měsíci prosinci na plné obrátky. A zároveň čísla, která nám dělají radost a naplňují nás radostí a nadějí. Jedná se totiž o počty tříd a programů, které se v prosinci udály na školách v celé královehradecké diecézi. Naši lektoři tak navštívili 110 tříd, ve kterých se odehrálo 111 adventních a vánočních programů.

Naše cesty mířily do všech koutů diecéze a do všech stupňů škol. Poznali jsme školy v Kutné Hoře, Hradci Králové, Pardubicích, ale také ve Svatce, Podbřezí, Chocni, Jaroměři, Přelouči

☛ Děti je třeba zaujmout

Diecézní centrum pro seniory**Nesed'te doma, pojed'te s námi**

Letošní program Diecézního centra pro seniory zahájí březnové pokračování Akademie pro aktivní třetí věk. V doprovodu P. Jiřího Vojtěcha Černého budou účastníci už podruhé putovat Svatou zemí po stopách Ježíšových. Vzhledem k tomu, že otec Jiří byl ve válkou sužované zemi jako duchovní doprovod poprvé v roce 1996, bude to cestování jistě nadmíru autentické.

Beskydy

V dubnu čeká seniory novinka. Dnes už plně obsazený **poutně-poznávací zájezd do Beskyd** s návštěvou mariánského poutního místa Turzovka-Živčáková. Program slibuje návštěvu oblíbeného Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, výšlap na nejznámější beskydskou horu Radhošť, procházky v okolí krásných Pusteven, kde budou poutníci ubytováni, zastávku ve Frenštátu pod Radhoštěm a v malebných podhorských

Velkých Karlovicích. Do známého valašského poutního místa Zašová a „slovenských Lurd“ – na poutní místo Turzovka se s nimi v posledním dubnovém týdnu vydá jako duchovní doprovod Mons. Pavel Rousek, biskupský vikář pro diakonii.

Toskánsko

Novinkou je také májový **zájezd do Toskánska s pobytem na ostrově Elba**, už dnes plně obsazený. Jeho účastníci uvidí Florencii, úchvatné hlavní město Toskánska Sienu, rodiště světice Kateřiny Sienské, Pisu s její proslulou šikmou věží, město Lucca, kde historie vydává své svědectví na každém rohu, nebo San Gimignano – magické město v samém srdci Toskánska. Chybět nebude putování po starobylé poutní cestě Via Francigena, ochutnávka místního vynikajícího vína Chianti a jako bonus pobyt na krásné Elbě. Nám, na které se letos nedostalo, nezbývá než závidět.

Santiago de Compostela

Bohaté zážitky duchovní i cestovatelské určitě přinese **Svatojakubská pěší pouť do Santiaga de Compostela** s návštěvou Lurd, Garabandalu a Porta, připravená na konec května. Na start oblíbené francouzské královské cesty se senioři přepraví letecky. Putovat budou sice minimálně 100 km, ale bez nutnosti nosit velká zavazadla, k dispozici jim bude po celou dobu luxusní autobus. Společně navštíví také světoznámé francouzské poutní místo Lurdy a pozoruhodné španělské poutní místo Garabandal. Třešničkou na dortu bude pro ty, kdo se přihlásili včas, prohlídka portugalského města vína – Porta.

Slovenský ráj / Irsko

Neméně bohatý je červen. **Zájezd do Slovenského ráje** zahrnuje starobylé dřevěné kostely v Gemeru, poutní místo Litmanová a termální lázně Vrbov, to je první

a dalších. Prožili jsme si vánoční příběh s dětmi v mateřských školách, na základních školách i školách středních. Všichni tak měli příležitost vžít se do příběhu Marie a Josefa, kteří putují do Betléma či utíkají do Egypta. Dostali se do rolí tří mudrců i do rolí chudých dětí v Hamburku, které jako první poznaly adventní věnec.

Díky preevangelizačním programům mohou děti získat nové informace, nové zážitky, ale také učinit zkušenost se světem, ve kterém by se mohly samy jednou pohybovat.

Pět minut ticha

Co vše se dá zvládnout za pět minut? Někdo se dokáže za pět minut obléct a vypravit z domu, někomu trvá pět minut se nasnídat. Jsou mezi námi i tací, kterým stačí pět minut na přípravu do školy či na učení na zkoušku. Pět minut je nám

někdy dopřáno na čtení knížky, než se nám začnou samy zavírat oči a definitivně upadneme do slastného spánku. Pět minut je také doba, kdy musíme

doběhnout autobus, stihnout vyvenčit psa či dojít na domluvenou schůzku s kamarádem. Pět minut se nám v jistých situacích může zdát nekonečně dlouhých, aby nám v jiných uběhly za pár vteřin. A co kdybychom měli zůstat pět minut sami se sebou v naprostém tichu? Byla by to pro nás dlouhá doba? Našli bychom vůbec během dne pět minut? A dokázali bychom vůbec vydržet jen sami se sebou a se svými myšlenkami?

Byla by to jistě výzva. Výzva hodná postní době. Můžete si ji vyzkoušet společně s dětmi, kterým ji nabízíme jako postní program. I pro ně to bude příležitost potkat se nejen sami se sebou, ale také s Bohem, který se nám v tichu může dát poznat.

Materiál k tomuto postnímu programu bude k dispozici na webových stránkách www.bihk.cz.

Markéta Rumpíková)

nabídka. Cestu k oblíbeným sousedům vystřídá **letecký zájezd do Irska a Severního Irska**. Putování po stopách sv. Patrika a dalších světců, úžasná historická města, přírodní krásy, Dublin a Belfast.

Pobyty s vnučaty

Prázdniny, to jsou osvědčené **pobyty pro prarodiče s vnučaty**, letos pro velký zájem ve dvou turnusech. První začne v den, kdy sv. Markéta hodí srp do žita – 13. července. Druhý třígenerační pobyt přivítají v Marianu v Janských Lázních 17. srpna.

Tyrolsko

Kdo raději vycestuje, může uvažovat také o **poutně-poznávacím zájezdu do Tyrolska** na přelomu srpna a září, kdy se senioři také znovu vrátí do krkonošského Mariana. Manželé Klimešovi pro ně chystají už tradiční manželské setkání seniorů.

Medjugorje

Rovněž **duchovně-odpočinkový zájezd do Medjugorje** s pobytem u moře na chorvatském poloostrově Pelješac má

zářijový termín. Zda dojde i na lodní výlet na úchvatný Mljet, to se teprve uvidí.

Diecézní setkání seniorů

A potom už hlavní akce roku – **Diecézní setkání seniorů**. Loni se zúčastnil rekordní počet 250 seniorů! Zajímavý program slibuje i setkání letošní, raději si už dnes zapište do svých diářů datum 26. 9. 2024.

Korfu a Albánie

Následovat bude **poutně-poznávací a relaxační zájezd na řecký ostrov Korfu a do Albánie**.

Po jarní duchovní obnově s P. Jiřím Vojtěchem Černým budou exercitatory v Janských Lázních P. Dmytro Romanovský v říjnu a P. Jan Linhart v listopadu. Tradiční Adventní setkání seniorů a pokračování Akademie pro aktivní třetí věk v prosinci letošní program DCS uzavrou. Připraveny jsou ale také další aktivity. **Mezigenerační projekt „Zeptej se motýla ...“** spojuje Diecézní centrum pro seniory a Církevní základní školu v Hradci Králové. Po mezigenerační mši

budou opět senioři u malého občerstvení vážně i nevázně vyprávět dětem. Zapomenout nelze ani na **duchovní pobyt pro animátory seniorů a svatojakubskou pěší pouť za mír po východočeské trase**, konanou etapově v průběhu roku. Samozřejmostí jsou **modlitby seniorů za mír a SOS modlitby**. První letošní setkání v kapli sv. Vojtěcha v Novém Adalbertinu pamatovalo i na oběti útoku na Filozofické fakultě a jejich blízké. Ostatní aktivity doplňuje DCS v průběhu roku. Diecézní centrum pro seniory děkuje všem za dosavadní přízeň, těší se na další společné aktivity a přeje nejen seniorům všechno nejlepší, především pevné zdraví, po celý rok!

Eva Zálešáková)

Přihlášky a informace

Diecézní centrum pro seniory
Velké nám. 32

500 03 Hradec Králové
tel.: 737 215 328, 734 435 360
e-mail: dcs@bihk.cz
www.dcsbk.cz www.simeon.cz

Diecézní centrum pro rodinu**„Možnosti lidské osoby“**

V minulém čísle časopisu Adalbert mne hned v úvodu zaujala slova P. Jana Linharta, který myslím srozumitelně vystihuje a jednoduše pojmenovává úskalí dnešní doby. V položených otázkách nabízí zamyšlení se nad vírou člověka. Přidal bych ještě jednu, provokativní otázku – potřebuje vůbec „dnešní“ člověk Boha?

Pro praktikujícího křesťana by bylo zcela absurdní na takovou otázku odpovídat, ovšem optikou soběstačnosti v éře technologicky vyspělé doby, jakou je ta dnešní, už taková otázka může dávat smysl. Může nám pomoci pochopit, jak se někteří lidé dívají na svět. Lépe řečeno, jak vnímají život a svět. Jako hlasatelé radostné Boží zvěsti jsme svědky Boží lásky, kterou se snažíme šířit okolo sebe. Čím více ji zakoušíme, tím lépe mohou lidé v naší blízkosti pozorovat onu zvláštní a podivuhodnou přitažlivost, kterou P. Jan Linhart zmiňuje a považuje za důležitou. Láska a víra je totiž vždy přitažlivá, zvláště pokud nese autenticitu, – tedy je-li opravdová. A naší autenticitou je Ježíš Kristus, zjevené Boží slovo – skutečná nová etapa přebývání Boha s lidmi od chvíle, kdy přišel na tento svět a stal

se člověkem. Pokud jsme toho svědky a opravdovými Ježíšovými učedníky, pak v síle Ducha Svatého neseme to, co lidská srdce ve skutečnosti hledají. Taková autenticita je pak natolik přitažlivou, že nemůže uniknout lidské pozornosti. Je to příležitost, jak **církev** přiblížit lidem dnešní doby; způsob, jak **církev** může oslovit dnešního „moderního“ člověka. Jsme putující velkou rodinou s posvěcováním a darem Nejvyššího, jejímž základem je život v lásce. Pokud by taková láska neměla být pro druhé znatelná, viditelná a do světa přesažná, pak se obávám, že nemáme dnes jak oslovit – co nabídnout v pravém smyslu těm, kteří přitom touží poznat mnohem více, než nabízí tento svět. Lidé ve skutečnosti touží po Bohu. Po takovém, který miluje zdarma a bezpodmínečně. Taková láska musí být viditelná, přitažlivá tam, kde je nejvíce očekávána – v církvi.

Dnešní inspirací nám bude „pojednání o Boží lásce“ od muže modlitby, otce Jeronýma, trapistického mnicha a kněze z francouzského opatství v Sept-Fons, který se narodil a zemřel v minulém století. Titul „Možnosti a melodie“ patří k jeho nejzralejším textům.

Možnosti, které jsou nejrozsáhlejší, nejtrvalejší a které mají největší šanci na uskutečnění, nachází člověk v Boží milosti. Ano, jsou v ní zcela jistě všechny možnosti, jejichž realizací člověk může dosáhnout kvalit, o kterých snil. Milost je Boží dar, kterého se nám dostává postupně a který může stále růst. Nic nám však nedodá takovou naději a odvahu, nic tak neotevře duši a srdce jako život a jednání zrozené z daru, který je božský, a proto nevyčerpatelný.

Z možností, které milost nabízí, je tou nejcennější láska k Bohu. Řekněme raději, že všechny možnosti, které milost nabízí, směřují k lásce k Bohu. V každém případě platí, že ten, kdo miluje, se stává lidštějším a šlechetnějším, ať už má jeho láska jakýkoli předmět. V člověku, který dokáže milovat Boha, se navíc postupně rodí cosi božského. Každý má tedy v lásce k Bohu vidět svou největší šanci.

Jakým člověkem bych se stal, kdybych této možnosti plně využil? Někdy jako bych to tušil. Žil bych v pravdě a bezpečí, můj život by byl prostý, hodnotný, naplněný něhou, odříkáním, štedrostí

Noví lektoři příprav snoubenců na darování se v manželství

Milým ohlédnutím za minulým rokem je rozšíření řad lektorů příprav snoubenců na **Darování se v manželství**.

Lektoři jsou připraveni věnovat se snoubencům v rámci 10 setkání, skrze která snoubenci pronikají do hloubky porozumění svátostného manželství v duchovní, psychické i tělesné rovině. Bůh nám daroval tělo, skrze které se učíme milovat druhého. Cílem je učít se pravé lásce, protože ta citová snadno vyprchá. A ze zkušeností víme, že po pravé lásce touží také snoubenci, kteří chtějí uzavřít manželství před Bohem, i když nebude svátostné. I jim je možné tento kurz „šít na míru“. Kurzem pro snoubence spolupráce

nekončí – naopak, díky vzniklému přátelství se otevírá prostor pro doprovázení a možnost obrátit se na lektory ve chvílích, kdy se do manželství začíná vkrádat neporozumění a vytrácet se vzájemné darování jeden druhému.

Je obdivuhodné, s jakým elánem a s radostí z manželského života se chtějí o svůj čas a zkušenosti se snoubenci podělit právě manželé, kteří by snadno mohli říct, že nemají čas. A upřímně si vážíme, jak dokáží sloužit církvi i v období, kdy mají tři, čtyři či šest převážně malých dětí nebo dokonce dítě v adopci a čerstvě jeho tříměsíčního sourozence v pěstounské péči, než se vyřeší potřebná administrativa. Rádi bychom vás povzbudili, že třeba

a vděčností. Toho všeho by se mi dostalo současně v lidské i nadpřirozené rovině a dárce by byl sám Bůh.

Člověk by měl vždy milovat život své duše. A přece se tak málo lidí zajímá o tu nejjistější z možností, které jsou jim nabídnuty, o tu, kterou by každý mohl vzít skutečně za svou a která by ho nikdy nepřestala naplňovat. Stojí totiž v příliš příkrém protikladu k naší materialistické mentalitě. Obvykle nás také vnitřní lenost vede k nedostatku představitosti a předvídatosti. Přitom bychom měli vědět, s jak velkou vnitřní proměnou je spojena každá životní etapa, kterou procházíme s Boží milostí; jak moc se v takovém případě liší každý krok kupředu od kroku předchozího! Vzpomínám si na první milost, která ve mně kdysi probudila touhu po modlitbě, a srovnávám ji s milostí, které se mi dostává dnes. Je to jedna a tatáž milost, která je mi den co den, bez ustání znovu darována. Od samého počátku byla tedy na místě důvěra, představitost, podnikavost, odvaha. Ano, tak bylo třeba jednat a tak je třeba jednat ještě dnes a zítra.

Pokud se však rozeptejí na toto téma, vznikne nakonec, ať si to připustím či nikoli, další malé bezvýznamné „pojednání o Boží lásce“. Jak podivný, nevědomý či troufalý musí být člověk, který v dnešní době ještě vede podobné úvahy! A přece si nemyslím, že to bude úplně od

věci. Myslím si dokonce, že si lidé takové pojednání přečtou. Možná je udiví, ale na útěk je nezažene. Když už jsem si jako téma zvolil možnosti lidské osoby, kde jinde hledat inspiraci, ne-li v lásce k Bohu? A copak dnes už neexistují lidé, v jejichž srdci by Bůh zaujímal velké místo? Proto je třeba lidem pomoci, aby se naučili Boha milovat, aby začali okamžitě a aby jejich láska byla veliká. Jinak pod tlakem převládajícího materialismu dozraje lidstvo brzy opět k tomu, že se dá do stavby pyramid – se vším tělesným, citovým a duchovním otroctvím, které s sebou takový podnik nese. Naše doba konce století tedy nutně potřebuje několik malých pojednání o Boží lásce.

Jestliže Bůh existuje, pak k nám někdy hovoří a někdy mlčí. Chce, abychom s ním mluvili, ale také nás vede k mlčení. Podněcuje nás k činnosti a nechává nás čekat. Naplňuje nás a dává nám poznat prázdnotu. Probouzí v nás nadšení a přináší zklamání. Působí nám radost a chce, abychom plakali. Drtí nás i osvobozuje. – Tak totiž jedná všechny bytosti schopné poznání a lásky, které nás obklopují. Tím nám dokazují, že žijí a jsou nám nablízku. Náš Bůh je však tou nejskutečnější skutečností...

S přáním všeho dobrého vám za naše Centrum pro rodinu ze srdce žehná

jáhen Andy Loos)

Diecézní centrum pro mládež

Synoda mladých v naší diecézi

Říjen roku 2023 byl ve znamení biskupské synody, která se věnovala tématu synodality. V návaznosti na synodální proces bychom chtěli pozvat mladé naší diecéze k synodě mladých.

Proto na první měsíce roku 2024 připravujeme pro mladé synodální setkávání tak, abychom na Diecézním setkání mládeže v sobotu 23. března 2024 mohli dát prostor synodě mladých naší diecéze.

Chceme využít strukturu vikariátů pro mládež, abychom mládež našich farností informovali, pozvali a uvedli do synodálního procesu. Viz plakát na 2. straně obálky tohoto vydání Adalbertu.

Klára Petrová)

(Noví lektoři mohou začít působit v praxi

právě vy, můžete ve svém srdci vnímat volání ke službě Bohu touto cestou. Naše diecéze potřebuje mnohem více spolupracovníků, kterým záleží na vztazích v rodinách.

Pro nahlédnutí, o čem přípravy snoubenců jsou a co znamená darovat se v manželství, doporučujeme k poslechu rozhovor v audioarchivu **rádia Proglas**: <https://www.proglas.cz/program/detail-poradu/2022-12-01-09-00-00/>. Hosty programu jsou Mons. Karel Orlita, P. Karel Skočovský a autoři metodiky příprav snoubenců na darování se v manželství P. Stanislav Tomšíček a Taťána Blažková: <https://www.bihk.cz/biskupstvi/centrum-pro-rodinu/tajemstvi-lidske-lasky/publikace>. Seznam lektorů příprav snoubenců na manželství: <https://www.bihk.cz/biskupstvi/centrum-pro-rodinu-1/pripravy-na-manzelstvi>

Taťána Blažková)

O biblických podobenstvích (6)

Podobenství o ztracených II.: Ztracená mince

Jedním z hlavních motivů 15. kapitoly Lukášova evangelia je hledání a nalezení toho, co bylo ztraceno. Zejména je to vidět na podobenstvích o ztracené ovci a podobenství o ztracené minci. Tato dvě podobenství vytvářejí tzv. diptych, tedy jakoby dvojí obraz jedné skutečnosti. Z toho důvodu jsou si hodně podobné. V minulém čísle jsme se soustředili na ztracenou ovci. Pojdme se teď tedy blíže seznámit s Ježíšovým podobenstvím o ztracené minci (Lk 15,8-10).

Úvod do podobenství

Situace, ve které Ježíš vyslovuje podobenství o ztracené minci, je totožná s tou u ztracené ovce. Základním východiskem je tedy text Lk 15,1-3: Přicházeli k němu samí celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „*Přijímá hříšníky a jí s nimi!*“ Pověděl jim tedy toto podobenství. Ježíš pokračuje v rozvíjení svého poselství jakoby druhou částí jednoho velikého podobenství o Bohu, který hledá člověka. Posluchači jsou pořád ti samí – hříšníci i ti „spravedliví“.

Mince se ztratila

„Nebo která žena, když má deset stříbrných mincí a jednu z nich ztratí, nerozsvítí svítilnu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde?“

Ježíš znovu začíná podobenství otázkou, na kterou je zřejmá odpověď: každá žena by tak učinila. Tentokrát však jeho otázka staví na zkušenostech žen, které se starají o domácnost. Zatímco v případě ztracené ovce se Ježíš obrací na muže, tady je jeho pozornost věnována ženám. Tato komplementarita neboli vzájemné doplňování se muže a ženy je typická pro

Lukáše a poukazuje na fakt, že jak muž, tak i žena mají stejnou důstojnost a stejnou cenu v Božích očích, protože oba dva jsou stejným způsobem stvořeni na Boží obraz a podobu.

Na základě textu podobenství je zřejmé, že žena, o které je řeč, je chudá

vesničanka. Žije totiž v domě bez oken, kde, pokud se něco ztratí, musí rozsvítit lampu, aby viděla. Deset stříbrných mincí – denárů – jsou úspory její rodiny. Nutno podotknout, že úspory jsou to skromné, jelikož 1 denár byla mzda nádeníka za celodenní práci. Její ztráta je skutečně veliká, a proto musí konat.

Žena se tedy pustí do práce. Nejdříve rozsvítí lampu, aby v domě bylo vidět. Pak vezme koště a vymete dům s nadějí, že pokud se mince někam zakutálela a ona jí koštětem zasáhne, uslyší její cinknutí a snáz ji nalezne. Její hledání je tedy pečlivé a vytrvalé, a to až do chvíle, až ji nalezne. Stejně jako v případě ztracené ovce, řecký text vylučuje možnost, že by žena minci nenalezla.

Mince se našla a nastává radost

„A když ji najde, svolá své přítelkyně i sousedky a řekne jim: ‚Radujte se se mnou, protože jsem našla stříbrnou minci, kterou jsem ztratila.‘“

Stejně jako v případě ztracené ovce, řecký text i jeho český překlad slovem „když“ znovu podtrhují stoprocentní jistotu, že mince bude nalezena. Reakcí ženy je obrovská radost. Tak veliká, že se o ní chce podělit se svými přítelkyněmi a sousedkami. Její radost se tak stává radostí komunity. Nebylo totiž nezvyklé, že vesnické komunity v Ježíšových dobách byly tvořeny jenom několika málo příbýtky, a proto každý věděl o radostech i starostech toho druhého a společně tyto příjemné i nepříjemné chvíle prožívali.

Nebeská radost

„Právě tak, říkám vám, mají radost Boží andělé nad jedním hříšníkem, který se obrátil.“

Ježíš zakončuje podobenství vysvětlením, že stejným způsobem jako ta žena se raduje i Boží andělé nad hříšníkem, který se obrátil. Na rozdíl od podobenství o ztracené ovci, Ježíš tady už nezmiňuje spravedlivé, kteří obrácení nepotřebují. Už totiž ukázal, že takový člověk jednoduše neexistuje. Jelikož ale každý člověk obrácení potřebuje, celé nebe se raduje nad každým, kdo činí pokání. Jako je obraz ztracené ovce, která potřebuje být nalezena a zachráněna pastýřem obrazem každého z nás, stejně tak je tomu i v případě ztracené mince. Každý z nás je tou ztracenou mincí a Bůh, podobně jako ta žena, vyvíjí velké úsilí, aby nás mohl zachránit. Naším úkolem je

dovolit mu to, podřídit se jeho vůli a v obrácení se vložit do jeho rukou.

Vztah mezi ztracenou ovci a ztracenou mincí

Jak už bylo řečeno, obě podobenství nám předkládají stejnou skutečnost – Boha, který hledá nás ztracené – podobnými způsoby. Ztracená mince je odrazem ztracené ovce a ztracená ovce odrazem ztracené mince. Jejich podobnost se dá vyjádřit následovně:

1. Obě začínají otázkou k posluchačům: Kdo z vás?; Která žena?
2. Něco se ztratilo: 1 ovce ze 100; 1 mince z 10.
3. Následuje akce: zanechání 99 ovcí a hledání té ztracené; rozsvícení lampy, vymetení domu a pečlivé hledání.
4. Akce končí až: když je ovce nalezena; když je mince nalezena.
5. Muž i žena se radují s přáteli a sousedy.
6. V obou případech je podobenství završeno nebeskou radostí nad obrácením hříšníka.

Obě podobenství tak vyjadřují stejné poselství i když malinko jiným způsobem. Podstata se však nemění. Bůh ve své lásce hledá hříšníky a neexistuje možnost, že by je nenalezl.

Závěr

Podobenství o ztracené minci nám připomíná, že pokud jde o naši záchranu, Bůh pro nás činí první i poslední. Každý z nás je v jeho očích nesmírně cenný, a proto neváhá kvůli nám podstoupit námahu i bolest a utrpení. Naše hříchy nás od něj vzdalují, v nich se mu ztrácíme. On nás však vždycky nalézá a nabízí nám pomoc. On pro nás dělá téměř všechno. Jedinou věcí, kterou nemůže udělat, je rozhodnout se za nás, zda se k němu obrátit anebo ne. To rozhodnutí musí učinit každý sám za sebe. Kéž se vždy rozhodujeme správně a vybíráme si život s Bohem, abychom jednou měli účast na nebeské radosti.

Matej Pinkas)

(Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Eucharistické zázraky ve světě

Tato kniha vznikla na základě materiálů, které sesbíral blahoslavený Carlo Acutis pro výstavu Eucharistické zázraky ve světě. Začneme v Itálii a vydáme se na cestu kolem světa, abychom objevili tajemná znamení, kterými chtěl Ježíš potvrdit svou skutečnou přítomnost v Eucharistii. Cílem eucharistických zázraků je poukázat na to, abychom nehleděli jen na vnější vzhled (chleba a vína), ale na podstatu, na skutečnost, kterou je tělo a krev našeho Pána Ježíše Krista. Váz., 368 s., 359 Kč

Jozef Luscoň; Jozef Kováčik

Ví Pán Bůh o tom, že existuje?

Rádi se smějete? Pak je pro vás určena nejnovější kniha vtípů dvou veselých kněžů Jozky Luscoňa a Jozky Kováčka Vtipy, které v knize naleznete, sesbírali Jozka & Jozka během svého působení mezi farníky, spolubratry a přáteli. Brož., 176 s., 219 Kč

Děkuji, že jste, děkuji za váš život

„Že jsme spolu, to je pro mě největší dar“, řekla na adventním setkání Diecézního centra pro seniory (DCS) jeho vedoucí **Veronika Čepelková**. Pastoraci seniorů zasvětila 20 let svého profesního života. Stejně dlouho pracuje na Biskupství královéhradeckém. Úctu a lásku ke starším lidem získala v rodině.

„Na prarodiče moc ráda vzpomínám. Měla jsem dvě babičky a jednoho dědu. Druhého jsem, bohužel, neměla možnost poznat, zemřel ve věku, ve kterém jsem dnes. S jednou babičkou jsme žili, to byla ovdovělá tatínkova maminka. Pocházíme z Ježkovic, malé vesnice, části obce Voděrády v okrese Rychnov nad Kněžnou. Říká se, že tam na vrchách zrcadlíme Orlické hory. Pravidelně, opravdu často, jsme navštěvovali babičku a dědu z Mastů, to je malá vesnice, část obce Bílý Újezd blízko Dobrušky, nad korytem Zlatého potoka. S prarodiči jsem trávila hodně volného času, měli jsme se moc rádi. Moc ráda vzpomínám na společné výlety do přírody, čistili jsme potok, les, sedávali jsme u táboráku, s babičkou chodily do kostela. Byla jsem s nimi velmi ráda. Vděčná jsem i svým rodičům, kteří mě s nimi tak často nechávali, to dnes není úplná samozřejmost. To všechno mě neslo a formovalo. Bylo mně 23 let, když jsem nastoupila na Biskupství královéhradecké.“

77 Tenkrát před těmi 20 lety už tady existovala péče o seniory z diecéze?

„Mons. Josef Socha, tehdejší generální vikář, pořádal Akademii pro seniorský věk. Byl o ni zájem, a tak Diecézní teologický institut (DTI) na základě těch setkání začal pořádat duchovní obnovy pro seniory. Začínala jsem s Mons. Josefem Suchárem, dlouholetým prezidentem Diecézní charity Hradec Králové.

V době mého nástupu byl také biskupským vikářem pro diakonii. Chtěli jsme dělat analýzy pro biskupství a pro charitu, ale zároveň jsme také přemýšleli, co se ještě nedělá a mohlo by se dělat, čemu bych se mohla věnovat víc. Řekli jsme si, že tady neexistuje nikdo, ani centrum ani člověk, kdo by se intenzivně věnoval lidem seniorského věku. DTI mně rád přenechal duchovní obnovy, to se psal rok 2004.

DCS jako samostatné centrum vzniklo v roce 2015, ale už před tím jsme třeba založili diecézní senior klub. Shromážděvala jsem kontakty na lidi, abych je mohla informovat o našich aktivitách, začali jsme jezdit na cesty. Poprvé, na to nikdy nezapomenu, jsme starým autobusem, ze kterého byla cítit nafta, jeli za sv. Janem Nepomuckým do Nepomuku. Pak přišlo diecézní setkání seniorů, to vzniklo ještě dříve než DCS. Poprvé přišlo 80-90 lidí, mně se to zdálo docela málo, až později jsem si uvědomila, jak usilovně na tom člověk musí pracovat, že to nejde hned jako po másle. A vidíte ... na posledním diecézním setkání v září loňského roku nás bylo 250! Naše diecézní setkání seniorů bylo první v republice, stejně jako posléze DCS. Jsem za to vděčná i tehdejšímu hradeckému biskupovi, posléze arcibiskupovi pražskému, kardinálu Dominiku Dukovi. To on tenkrát řekl ano, chceme pastoraci seniorů. A pochopitelně jsem nyní vděčná současnému diecéznímu biskupovi Janu Vokálovi za

to, že nám fandí a naše aktivity podporuje svou aktivní účastí.“

77 Mezi akce, které rodící se DCS pořádalo na počátku, bylo několik celostátních setkání animátorů seniorů a rovněž mezinárodní projekt Biografické učení z těžkých dob pro společnou současnost a budoucnost.

„To jsme měli takový mezinárodní projekt s partnerskými diecézemi v německém Magdeburgu a dolnorakouském Sankt Pöltenu. Když nás tenkrát oslovili, bylo mně nějakých 25 let. Vůbec jsem nevěděla, do čeho jdu. Cílem bylo, aby se scházeli lidé, kteří za 2. světové války nebo v poválečném období prožili nějaké křivdy. Dnes už víme, že k nim docházelo na obou stranách, na německé i na české. To mně přišlo zajímavé a důležité, i předpoklad, že bych to mohla pořádat. Tak jsem na ten návrh kývla. Časem jsem se dovídala mnohé bolestné informace, ale bylo přínosné slyšet, co se v těch letech dělo, jaká to byla doba. Mladí by to dnes měli slyšet! Scházeli jsme se na přednáškách a seminářích, vznikala nová přátelství. Náš projekt dokonce podpořila Evropská unie, takže jsme jezdili do Rakouska a do Německa, oni zase sem k nám. Velmi nás podporoval a do projektu se aktivně zapojoval arcibiskup Karel Otčenášek. Chtěli jsme společně předat poselství. Usilovali jsme o to, aby se na tu dobu nezapomínalo, aby se rozbité vztahy upevnily.“

☛ Při výletech se utužují vztahy napříč generacemi

☛ Setkání s papežem Františkem bylo pro Veroniku povzbuzující

Co se týče celostátních setkání animátorů seniorů, bylo jich asi šest. Scházeli se na nich lidé, pracující se seniory po celé republice. Program býval podobný jako na našem diecézním setkání. Akce bývala dvoudenní, mezi její účastníky jezdili i biskupové z jiných diecézí, snažili jsme se animátory formovat a vzdělávat.“

☛ Současnost, to jsou pro mnohé už roky pobyty pro prarodiče s vnoučaty. Ta myšlenka je jedinečná. Rodiče týden bez dětí rádi vydrží, odpočinou si i děti. Babička s dědou je sice moc rádi vezmou na chatu nebo na chalupu, ale babička se nehne od plotny, děda chodí na nákup a pro dříví do lesa, a vzájemná blízkost nemá mnohdy šanci se prosadit. V Marianu v Janských Lázních panuje pohoda a dost času na všechno. O společné zážitky se obětavě stará především Irena Zbrojová.

„Když jsme tam začaly s kolegyní Irenou jezdit, tak si někteří mysleli,“ usmívá se při vzpomínce Veronika Čepelková, „že my jsme ta vnoučata. Když aktivit DCS přibývalo (a přibývá stále), byla jsem ráda, že se toho ujala. Smysl společných letních pobytů je jasný – podpořit mezi-generační vztahy.

Vztahy vůbec jsou to nejkrásnější, co člověk může potkat. V Janských Lázních i na setkáních seniorů se vytvořila nová přátelství, nebo starší upevnila. Je to dar, že můžeme čas takhle trávit spolu. Kolik

lidí jsem za těch 20 let mohla poznat! Že jsme spolu, to je pro mě největší dar. Že lidé přijdou, že se můžeme spolu radovat, a sdílet i starosti, vždyť život nemá jenom světlé stránky. V našem společenství máme komu říct, že máme bolest nebo trápení. A můžeme se za sebe modlit, to je taky důležité.“

☛ Manželská setkání seniorů v Janských Lázních, to už je také tradice. Manželé Marie a Pavel Klimešovi z Poličky je organizují více než 15 let. Loni za nimi přijeli P. Jiří Pilz, P. Karel Moravec, P. Jan Kunert a P. Jan Linhart. O jejich přednášky byl mimořádný zájem, účastníkům setkání přálo i počasí.

„To bylo v roce 2007, pořádali jsme tenkrát první takové zkušební manželské setkání,“ připojil se se vzpomínkou Pavel Klimeš. „Marie se ptala P. Jana Rybáře, zda se domnívá, že je to dobrý nápad. Měli jsme otce Jana moc rádi, byl velice aktivní, lidský, na jeho názor jsme hodně dali. ‚Co myslíte,‘ ptala se ho, ‚je to naše myšlenka nebo Ducha svatého? Proč sem taháš Ducha svatého?‘... odpověděl jí a dodal. ‚Když jste tady, tak už to vyřídil dávno.‘ Jezdil pak na naše manželská setkání pravidelně.“

☛ Podobně jako setkání manželských párů, také duchovní obnovy, jak už jsme zmínili, jsou tradiční a oblíbenou akcí DCS.

„Prvním přednášejícím byl P. Bohumil Kolář, na něj navázal P. Jan Rybář a potom ještě P. Miloslav Fiala. K těmto třem osobnostem se na čas přidal i P. František Lízna. Mimochodem ... Miloslav Fiala, a to jsme moc rádi, je stále aktivní. Píše, spolupracuje s naším webem Simeon, ale jezdit přednášet do Janských Lázní, to už by byl v jeho pozeňnaném věku 95 let přece jenom trochu problém. Otce Fialu jsem prostřednictvím jednoho pana senátora navrhla na státní vyznamenání a měla jsem velkou radost, že jej získal. On si to opravdu zaslouží. Medaili Za zásluhy I. stupně obdržel P. Miloslav Fiala ve Vladislavském sále Pražského hradu 28. října 2022.

☛ Web Simeon, když už na něj přišla řeč, založila Veronika Čepelková jako internetový projekt určený především pro seniory. Webové stránky www.simeon.cz uvedlo DCS v život v únoru 2012.

„Naše webové stránky mohou využívat seniři z celé republiky, animátoři seniorských společenství, ale i další zájemci z řad široké veřejnosti. Web poskytuje především pozvánky na akce, tematické články a informace, adresář center a společenství, fotogalerie, videa i možnost aktivního zapojení uživatelů. Ti si mohou například poslat elektronickou pohlednici nebo prostřednictvím redakce zveřejňovat pozvánky, inzerci a různé vzkazy. Hlavním úkolem webu je tedy především

◀ S biskupem Kajnekem a P. Černým coby průvodci zájezdu seniorů

◀ Doktorská promoce...

nabídnout lidem seniorského věku vzájemné sdílení a povzbuzení.

A proč se web jmenuje právě Simeon? Stařec Simeon je postava zmiňovaná v Novém zákoně jako prorok, který v jeruzalémském chrámu v malém Ježíšovi rozpoznal Mesiáše, kterého měl dle předpovědi před svou smrtí spatřit. Takže to má svůj symbolický význam, název nebyl vybrán náhodou.

Web je otevřený všem, které zajímá téma aktivního stáří a stárnutí. Inspiraci a povzbuzení pro duchovní život ale může na jeho stránkách najít každý návštěvník. Má také pravidelné přispěvatele. Dlouholetým aktivním redaktorem webu je Ing. Karel Voplakal, CSc. Těžko uvěřit, že v Praze žijící rodák z Polné u Jihlavy, který se společně se svou ženou Marií účastní téměř všech akcí DCS, oslavil koncem loňského listopadu 87. narozeniny.“

77 Spolupráce DCS s křesťanskou cestovní kanceláří Avetour manželů Jiřího a Jany Chválkových, to je v tom nejlepší slova smyslu kapitola sama pro sebe. Tradiční rodinná cestovní kancelář se specializací na poznávací zájezdy do celého světa vznikla v roce 1993.

„To tady ještě byl Mons. Josef Suchár a on zdůrazňoval, že ze začátku musíme postupovat opatrně. Naše cesty neplánovat daleko, jenom po republice, protože nevíme, jaký o ně bude zájem, a zda

vůbec. Zájem vbrzku předčil veškerá naše očekávání, byl a je veliký. Společné cesty chystáme i na letošní rok (o tom více v rubrice DCS).

Manžele Chválkovy znám od svých 17 let. Na střední škole jsme měli povinnou praxi, zjistila jsem, že v Dobrušce sídlí křesťanská cestovní kancelář a napadlo mě, že by bylo úžasné, kdybych tam mohla na tu praxi jít. Dopadlo to, byla jsem tam tři týdny a naučila jsem se, mimo jiného, třeba jak se pracuje s přihláškami. To se mně teď moc hodí pro mou práci vedoucí DCS. Protože praxe byla bez nároku na odměnu, pozvali mě manželé Chválkovi na pouť do Medjugorje. Pro studentku to byl velký dar. Házela jsem drobásky do kasičky, abych měla na cestu do jednoho z nejvíce navštěvovaných poutních míst v celém katolickém světě, a teď takové pozvání. Byla jsem nadšená, na to ráda vzpomínám. Takhle jsme se sprátelili.“

„Nám byli tenkrát před 20 lety poutníci, které k nám Veronika přivedla, věkově trochu vzdálení,“ přidal se Jiří Chválek. „Dnes, kdy už jsme já a moje žena šedesátníci, učíme se nahlížet do krásy a moudrosti stáří, i do strastí seniorského věku. Jsme rádi, že můžeme pomáhat starším lidem nalézat radost ze života. Jak se člověk blíží k Věčnosti, ať chce nebo ne, musí někdy bolesti a nemoci, které přicházejí, odsunout na vedlejší kolej a do života pustit radost z pomyšlení, že jednou spočineme v Božím objetí.“

77 Biskup Josef Kajnek před více než 20 lety Veroniku Čepelkovou biřmoval.

„To bylo ještě za pátera Františka Bureše v Týništi na Orlicích. Většinou bývá přítomno 20 mladých lidí a dva důchodci. Tam to bylo tenkrát úplně obráceně. Veronika a její bratr a ostatní biřmovanci důchodci. To mně z dnešního pohledu připadá příznačné! Taky jsem s DCS poznal kus světa, za to jsem moc vděčný. Stejně jako za to, že dovedete vytvořit společenství z lidí, kteří se sběhnou z různých koutů. Vzpomínám třeba na putování po Slovensku s panem Janem Smetanou a dr. Vladimírem Molnářem, jak jsme šli pomaličku, pomaleji než mnozí ostatní poutníci, ale jak to bylo krásné. Jezdívám se seniory vždycky jednou za rok. Nejprve se vždycky vymlouvám, že nemůžu, ale Veronika mě pokaždé přemluví, já seberu posledních pár sil a jedu.“

77 Ke své práci vedoucí DCS je Veronika Čepelková vybavena nejen láskou a úctou ke starým lidem, ale také odborným vzděláním.

„Už během studia na Vyšší odborné škole podnikatelské jsem díky dr. Marii Zimmermannové spolupracovala s redakcí diecézního časopisu, tehdy se jmenoval IKD a Marie byla jeho šéfredaktorkou. Když jsem nastoupila na biskupství, už jsem byla absolventkou VOŠ a současně dálkově studovala pražskou Katolickou teologickou fakultu Univerzity Karlovy. To mě opravdu bavilo. Když jsme měli

třeba P. Aleše Opatrného a jeho přednášky z pastorálky ... pastorální teologie, to jsem milovala. Horší už to bylo s fundamentální teologií, ta mě tak nezajímala jako praxe, ta pro mě byla vždycky mnohem zajímavější. Bakalářskou i magisterskou práci jsem samozřejmě psala na téma „pastorace seniorů“, usmívá se. „Stejně jako potom při obhajobě tzv. malého doktorátu ve slovenském Ružomberku. Zajímalo mě, co píšou církevní dokumenty, papežové, autoři teologických a křesťanských knih o seniorech. V jedné větě, co nám říkají? Že seniři nejsou objekty pastorace, ale jejich aktivními subjekty.“

77 Naše setkání završila vzpomínka na setkání s papežem Františkem. Jedinečný zážitek, po kterém touží srdce každého věřícího člověka.

„Měla jsem, bylo to v únoru 2020, vzácnou příležitost dostat se do Říma na historicky první mezinárodní konferenci o pastoraci seniorů. Předcházela jí Národní pouť do Říma v listopadu 2019. Asi čtyři dny po návratu přišla pozvánka na konferenci s dovětkem speciální audience u papeže Františka. Neuměla jsem si představit, jak to bude vypadat. Jenom jsem doufala, že budu Svatému otci o něco blíže než na národní pouti. Audienci předcházela příprava: nemluve

na papeže, nefotografujte ho. Proč, ptala jsem se delegátů z USA, když už jsem tady, tak si ho vyfotím přece. Bylo nás zhruba 500 a všichni měli možnost se Františkem pozdravit. To jsem netušila, myslela jsem, že dopředu jdou jen VIP účastníci konference. Když jsem se k němu blížila, vytáhla jsem navzdory všem příkazům mobil, ale to mně pořadatelé zatrhli. Pak jsem se k němu dostala ... v tu chvíli byl jenom on a já. Nejsem dojímavější, ale ve chvíli, kdy jsem před něj předstoupila, jsem se rozbrečela dojetím. Jediné, na co jsem se zmožila, bylo, že jsem mu poděkovala. Byl to pro mě silný zážitek a veliká odměna za práci, za ta léta tady. Díky seniorům jsem se tam dostala, jinak by se mně to nikdy nepovedlo, takže v mém srdci byli u papeže Františka se mnou.

Ráda bych touto cestou poděkovala naprosto všem, kteří mi během 20 let krásné práce na Biskupství královéhradeckém pomáhali a pomáhají. Bez nich by to nešlo, a vůbec ne bez přátel a rodiny, kteří mi jsou stále nablízku. Práce se seniory je pro mne obrovským životním darem. Za to jsem v neposlední řadě vděčná Bohu. Naším drahým seniorům chci s láskou vzkázat: Děkuji, že jste, děkuji za Váš život, máme vás tuze rádi!“

Eva Zálešáková)

◀ V roce 2023 se diecézního setkání seniorů zúčastnil rekordní počet účastníků

◀ Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradeck@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Anselm Grün, Giuliano Ferri

Velká ilustrovaná Bible

Převyprávění biblických příběhů pro děti z pera velkého duchovního průvodce tak, aby i děti těmto příběhům porozuměly a pocítily dotek milujícího Boha. *Váz., 200 s., 499 Kč*

Petr Kukal

Stará Boleslav

Průvodce poutním místem

Málokteré místo v Čechách ukrývá tolik dramatických příběhů, legend a historii plnou zvratů i zázračných okamžiků jako Stará Boleslav. Knížka je nejen přehledným průvodcem po staroboleslavských duchovních i uměleckých pokladech, ale i patřičně vášnivou poctou všem, kdo se o místo spojené se svatováclavskou a mariánskou úctou starali a nenechali ho upadnout v zapomnění. *Brož., 128 s., 299 Kč*

Podpora studia bohoslovců v misiích

Milí přátelé misií,

v tomto roce je to už 135 let, kdy byla založena společnost, která dodnes zásadním způsobem přispívá k tomu, aby všechny země měly dostatek kněží. Dnes ji známe jako **Papežské misijní dílo sv. Petra apoštola (SPA)** a jeho generálního sekretáře, otce Guye Bognona, jsme požádali, aby vystihl podstatu díla SPA:

„Posláním Papežského misijního díla svatého Petra apoštola, které založila v roce 1889 Jeanne Bigardová, je vychovávat budoucí kněze kdekoli na světě tak, aby zde měla církev hluboké a trvalé kořeny. A nám křesťanům připomíná, že formace duchovních se týká každého pokřtěného člověka, který je zván, aby přispěl dle svých možností modlitbou, prací a sdílením. Každá místní církev je tedy povolána myslet na potřeby univerzální církve, a tím i všech ostatních církví, a podílet se na nich. Bez ohledu na nutnost a naléhavost misie na vlastním území je každá církev vyzvána, aby se otevřela zájmu o to, co prožívají ostatní církve, a aby se s nimi podělila o své vlastní zdroje s cílem rozšířit Kristovo tělo do celého světa.

Díky sbírkám, jež nám každoročně poskytují Národní kanceláře PMD na celém světě, může Papežské misijní dílo sv. Petra apoštola spolufinancovat až 800 seminářů, které sdružují celkem asi 80 000 kandidátů kněžství v Africe, Asii, Latinské Americe a Oceánii. Podporuje také téměř 5200 budoucích řeholníků v noviciátech. Rektoři a biskupové v potřebných diecézích dosvědčují, že bez této podpory by většina bohosloveckých seminářů musela zavřít své brány nebo výrazně omezit počet studentů. Tím, jak křesťanská společenství rostou a stávají se vitálnějšími, se ve společnosti zvyšuje podíl mladých mužů, kteří mají povolání stát se knězem. To s sebou ale nese nutnost se o taková povolání starat, a k tomu je zapotřebí spolupráce všech věřících univerzální církve.“

Jak mohu přispět k tomu, aby církev měla více kněží?

Spolupráce věřících na péči o budoucí kněze může mít mnoho konkrétních podob. Prostřednictvím PMD vám nabízíme podporu modlitbou nebo finančním darem. **Odesláním libovolné částky na číslo účtu 72540444/2700, s variabilním symbolem 30 podpoříte studium seminaristů v misiích.**

Zájemcům o dlouhodobější podporu díla SPA, nabízíme **Dárceovský program**.

Přihlášením se k této formě „adopce“ (např. pomocí QR kódu nebo na www.missio.cz) se dárcé zavazuje, že po dobu čtyř let bude přispívat částkou 15 000 ročně, čímž zaplatí polovinu nákladů na celé studium pro jednoho bohoslovce, a to včetně ubytování a stravy v semináři. Ostatní nezbytné náklady hradí biskup diecéze, odkud seminarista pochází, případně další zahraniční sponzoři. Pokud má dárcé zájem, obdrží fotografii a informace o konkrétním studentovi, kterého v semináři podpořil. Zapojit se může jak jednotlivec, tak společenství. Také lze podporovat více seminaristů najednou.

missio.cz
 Papežská misijní díla
www.missio.cz

Na Kropáče 30/1
 500 03 Hradec Králové
 IČO: 736340051
 č. účtu: 72540444/2700
 +420 604 838 882

Za vaši štědrost ze srdce děkujeme!

Nový výtah už slouží nemocným roztroušenou sklerózou

Na odlehčovací službě v Domově sv. Josefa ve Dvoře Králové, kde pomáhají lidem s roztroušenou sklerózou je každý den jiný a každý klient má vytvořený program přesně podle svých potřeb. Díky novému venkovnímu výtahu, který byl podpořen z loňské Tříkrálové sbírky, se den velmi zjednodušil. Zkrátily se přesuny klientů z pokojů na terapie nebo na projížďku do parku a ve výtahu je konečně více prostoru i pro doprovodný personál. Novinku vítá i paní Aneta, jedna z mnoha spokojených klientek.

Pobyt v Domově mi dal hrozně moc

Odlehčovací služba v Domově sv. Josefa je místo, kam si lidé s roztroušenou sklerózou jezdí oddechnout, ale také díky pravidelnému cvičení zlepšují svůj zdravotní stav. Poprvé sem paní Aneta přijela jen na zkušku a zrovna v době Svatoanenských slavností: „Zajímalo mě, jestli mi pobyt v Domově vůbec něco dá a dal mi hrozně moc. A slavností, ty už nesmím vynechat. Areál je v létě nádherný, plný barev. Vždy je na co koukat nebo co dělat“, říká s úsměvem.

Během pobytu vyzkoušela různé terapie, přes lymfomasáže a rehabilitaci až po cvičení mimických svalů. „Člověk mimické svaly používá neustále. U jídla, při úsměvu, i když jen mluví. Pro zdravého člověka je to naprosto běžná věc. Pro nemocné roztroušenou sklerózou to však může být problém. I s tím mi tu však dokázali pomoci,“ přibližuje klientka.

Chci jednou zase tančit

Paní Aneta je na pobytu v Domově sv. Josefa již podruhé a rozhodně ne naposled.

Nový výtah v Domově sv. Josefa pro nemocné roztroušenou sklerózou ve Dvoře Králové uvítala i klientka paní Aneta, která navštívila také mši svatou ve zdejším kostele. Foto: Jan Kordina

„Atmosféra je tu více než přátelská. Jsme tu k sobě hodně upřímní, jsme totiž všichni na jedné lodi. Každý má sice jiný příběh, ale základ je stejný.“

„Chci jednou zase tančit. Takže nejdřív musím zase chodit, postavit se. Je opravdu znát, že když je cvičení pravidelné, tělo dá odezvu. Cvičím si i sama, kdykoli v průběhu dne. I díky radám pracovníků rehabilitace vím, jak na to,“ dodává paní Aneta.

Paní Aneta je hodně akční. „Po ranní hygieně a snídani mám cvičení, pak je to někdy celotělová vana, někdy skupinová psychoterapie nebo muzikoterapie. Po obědě a chvílce spánku už je program více méně volný. Nerada zahálím, takže jezdím

vyrábět košíky, každou středu hrajeme kuželkový turnaj. Nevynechám žádnou mši ani koncert či promítání filmu. Čas si samozřejmě udělám i na kávu a zákusek v místní kavárně. Super, že máme nový výtah, aspoň se dostanu rychleji, kam potřebuji, a navíc si můžu už ve výtahu povídat s ostatními. Vejdeme se tam totiž dva,“ pochvaluje si novinku.

Děkujeme všem dárcům za podporu Tříkrálové sbírky.

Více o službě také na webových stránkách www.domovsvatehojosefa.cz.

Tříkrálová koleda 2024

Děkujeme vám za štědrost a solidaritu!

Diecézní charita Hradec Králové • hk.caritas.cz

Společné foto koledníků před katedrálou Sv. Ducha v Hradci Králové, kde dostali požehnání na cestu od generálního vikáře Jana Paseky.

Usměvavé královny „druhačky“ z pardubické ZŠ Spořilov koledovaly v nových červených pláštích v doprovodu své paní učitelky.

V Poličce dovedli tři králové na koních průvod dvou stovek koledníků městem k živému betlému, kde se Ježíškovi poklonily i desítky postav různých povolání. Foto: Stanislav Grubhoffner

Slavnostní zahájení sbírky s královskou jízdou na koních a hudebním programem na Pernštýnském náměstí v Pardubicích, kde koledníkům požehnal biskup Josef Kajnek.

Na Hradecku koledovalo s novoročním přáním a kasičkou dům od domu přes 450 trojic v šesti městech a víc jak stovce obcí. V krajském městě rozdávaly radost i hudební skupinky.

Vlídne přijetí dárců zažili i koledníci v Dolanech u Jaroměře, kde jim paní Martina upekla tříkrálový koláč se zapečenými mincemi. Foto: Andrea Kollová

Tříkrálová sbírka pomáhá a spojuje

Začátkem ledna vyšlo do ulic měst a obcí naší diecéze přes 4800 skupinek tří králů. Koledníci přinesli radost a požehnání do vašich domovů, pacientům v nemocnicích, seniorům i dětem ve školkách. Nezastavily je ani nástrahy počasí, které bylo letos obzvlášť proměnlivé. Koledování doprovodila také řada akcí.

„Děkujeme všem dárcům za štědrost, důvěru a podporu Tříkrálové sbírky. Velký dík patří také všem koledníkům a dobrovolníkům, kteří nám se sbírkou pomáhají, a také organizátorům. Naše Charity z darovaných peněz podpoří především služby pro nemocné a potřebné, které ve svém regionu poskytují,“ říká Anna Maclová, ředitelka Diecézní charity Hradec Králové.

Tříkrálová sbírka, která pomáhá nemocným a potřebným, dokáže propojit různé generace. Ve většině regionů zažili koledníci vlídné přijetí a lidé je už vyhlíželi, mnohdy i obdarovali dobrotami. *„Tříkrálová koleda v Jaroměři a okolních obcích se nesla ve znamení dobré nálady a vlídného přijetí dárců. Paní Martina z Dolan pro koledníky připravila i speciální koláč s překvapením. Děti se pustily do hledání mincí v koláči, zvědavé, kdo bude král,“* líčí dojmy z koledování Andrea Kollová z Domova sv. Josefa.

Koledu zpestřily i rozmanité akce

V Hradci Králové koledníkům požehnal generální vikář Jan Pásek v pátek 5. ledna ráno v katedrále Sv. Ducha a na cestu je povzbudil slovy: *„Děkuji vám koledníci, že lidem přinášíte požehnání. Darujte jim také úsměv, který nás nic nestojí, ale znamená hodně.“* Do ulic vyrazily i trojice v pestrobarevných kostýmech a hudební skupinky. *„Tříkrálová sbírka je akce, která má určitě smysl, protože pomáhá lidem v nouzi,“* hodnotily dobročinnou sbírku kolednice z 5. třídy Církevní ZŠ, které vyrazily na koledu poprvé a samy si nápaditě odekorovaly královské koruny.

V Pardubicích zahájili sbírku již ve čtvrtek 4. ledna na Pernštýnském náměstí. Třem králům požehnal biskup Josef Kajnek, v hudebním programu vystoupili Sbor Konzervatoře Pardubice, zpěvačka Adéla Krátká, houslistka Simona Milski a varhaník Jakub Milski. Městem projely také „tři královny“ na koních z farmy Apolenka. Koledníkům, jejich průvodcům a dárcům poděkovala ředitelka pardubické Charity Marie Hubálková, a také je přišli pozdravit primátor Jan Nadrchal, náměstek hejtmána Roman Línek, ředitelka Diecézní charity HK Anna Maclová a senátorka Miluše Horská.

Na Cestu za třemi králi s příběhy a úkoly se v pátek 5. ledna vydaly rodiny a děti v Jičíně. V Poličce vedli tři králové na koních průvod koledníků městem k živému betlému na náměstí v sobotu 6. ledna. Tříkrálový průvod podpořil sbírku také v Letohradě v sobotu 13. ledna. Tříkrálové koncerty na podporu sbírky zazněly v Jaroměři, Pardubicích, Kutné Hoře – Sedlci, Trutnově, Přelouči, Ústí nad Orlicí, České Třebové i dalších místech.

Kino pro koledníky za odměnu připravily naše Charity v Hradci Králové, Trutnově, Dobrušce, Kutné Hoře, Chrudimi či Poličce, anebo bruslení v Litomyšli. Koledníci se zapojili i do celostátní tříkrálové video soutěže na Instagramu.

Komu sbírka pomůže

- Oblastní charita Hradec Králové z výtěžku sbírky podpoří **domácí hospicovou péči a výstavbu hospice ve Stěžerách**. Pardubická Charita připravuje stavbu **Centra sociálních služeb v Holicích**, kde bude sídlit odlehčovací služba a mobilní hospic. V Hospici Anežky České v Červeném Kostelci a trutnovské Domácí hospicové i zdravotní péči obnoví **vybavení a pomůcky. Domácí hospicovou a zdravotní péči** podpoří i v Poličce a Chrudimi.
- Farní charita Litomyšl z výnosu sbírky pořídí **nový, bezbariérový výtah do Charitního domova Mendryka** pro seniory. Ten potřebují také ve **Stacionáři sv. Františka** pro handicapované a seniory v Rychnově n. K. V Domově sv. Josefa v Žirči dokončí **chytré byty pro nemocné roztroušenou sklerózou**. Kutnohorská Charita věnuje vykoledované peníze na podporu **Centra Přístav** pro seniory a lidi se zdravotním a duševním postižením.
- Na Náchodsku, Jičínsku, Chrudimsku, v Dolním Újezdě i v dalších oblastech použijí vybrané prostředky na podporu **Charitní pečovatelské služby**. Charity v Dobrušce a Ústí nad Orlicí z darovaných příspěvků podpoří **službu Osobní asistence**. Ve Studenci pořídí **nové auto pro Domácí zdravotní péči**.
- Oblastní charita Havlíčkův Brod věnuje část výtěžku sbírky na podporu nového **Nízkoprahového centra pro děti a mládež v Humpolci**. Přeloučská Charita obnoví klubovnu a **vybavení pro aktivity s dětmi v Jakub klubu**. Charity v Trutnově, ve Dvoře Králové n. L. i dalších místech z darovaných prostředků podpoří **služby pro pěstounské rodiny** a jilemnická Charita **Mateřské centrum Rodinka**.
- Orlickoústecká Charita připravuje také **přístavbu Centra sociálních služeb v Lanškrouně**. Oblastní charita Nové Hradky u Skutče z výnosu sbírky pořídí **fotovoltaiku a tepelná čerpadla pro úspornější provoz středisek v Chotovicích a Hlinsku**. Poličská Charita z Tříkrálové sbírky podpoří také **Centrum duševního zdraví ve Svitavách**.

Mnohé naše Charity z Tříkrálové sbírky poskytnou také **přímou pomoc rodinám s dětmi a potřebným lidem v nouzi ve svém regionu**. Část výtěžku věnují rovněž na **dobročinné projekty pro chudé v Indii**.

Pokračování na následující straně >

> Pokračování z předchozí strany

Každá koruna pomáhá. Děkujeme!

Pokud vás tři králové nezastihli, můžete přispět do **online pokladničky na www.trikralovasbirka.cz** a podpořit Charitu, která pomáhá ve vašem regionu. Online koleda běží po celý rok.

Tříkrálovou sbírku lze podpořit také dárcovskou SMS: **DMS KOLEDA 30 (60, 90 nebo 190) na číslo 87 777**. Poděkování patří i všem divákům, kteří je poslali v průběhu Tříkrálového koncertu v neděli 7. ledna na ČT1.

Mnohokrát děkujeme všem koledníkům a dobrovolníkům za pomoc se sbírkou – farníkům, školákům, skautům, jednotlivcům i rodinám. Díky rovněž všem farnostem, institucím, obchodům a provozovněm za umístění statických kasiček.

Děkujeme všem dárcům za štědrost a projev solidarity s nemocnými a potřebnými, kterým naše Charity pomáhají.

Všechny záměry a výsledky najdete na www.hk.caritas.cz a www.trikralovasbirka.cz (v době uzávěrky ještě nebyl celkový výtěžek znám, jen některé dílčí, které byly zatím větší než loni).

Jana Karasová)

(KALENDÁŘ AKCÍ

Ostřešany

9. Charitní ples

■ **3. 2. od 19 hod., Obecní dům.** Pardubická Charita vás zve na benefiční ples pro Domáci hospic Andělů strážných. Hraje Bumble Bee Band, moderuje Martin Beran. Záštitu nad akcí převzal náměstek hejtmana Roman Línek. Prodej vstupenek v Turistickém IC Pardubice a na www.ticket-portal.cz. Více na www.pardubice.charita.cz.

Hradec Králové

Výstava Štáfeta dobra a naděje

■ **1.–20. 2., Sbor kněze Ambrože.** Poznejte příběhy indických dětí zapojených do projektu Adopce na dálku® hradecké Diecézní charity. Více na www.adopce.hk.caritas.cz.

(AKTUALITY

Klub Alfa-Omega podporuje pozůstalé v čase truchlení

Ústí n. O.: Domáci hospic Alfa-Omega zve na posezení každého, kdo se vypořádává se ztrátou blízkého člověka. Účastníky Klubů doprovází sociální pracovníce hospice a duchovní. „*Ukazuje se, že je to dobrá příležitost pro setkání v bezpečném prostředí. Můžeme přinášet své otázky ve skupině nebo individuálně. Můžeme mlčet a naslouchat příběhům druhých. Můžeme spolu mluvit o tom, o čem se nám mluví těžko. Můžeme brečet, protože třeba nemáme kde jinde,*“ popsal možnosti Klubu duchovní Jakub Keller.

Setkání probíhají každé třetí úterý v měsíci na Oblastní charitě v Ústí nad Orlicí, ul. 17. listopadu 69, od 15:30 do 17:30 h. V roce 2024 jsou přesné termíny setkání 20. února, 19. 3., 16. 4., 21. 5., 18. 6. Pokud je to možné, prosíme o nahlášení zájemců na tel. 731 402 331. Více také na www.uo.charita.cz.

Iva Marková)

Pomoc lidem bez domova v zimní době

Hradec Králové: Noclehárna v Domě Matky Terezy, který v krajském městě provozuje Oblastní charita Hradec Králové, poskytuje lidem bez domova místo pro nocleh v teple a bezpečném prostoru, podporu pracovníků, materiální pomoc a zázemí pro řešení jejich nelehké situace. V zimě od 1. 12. do 31. 3. je kapacita této služby rozšířena o další lůžka v prostorách Zimní noclehárny ve veřejné části letiště. Na pomoc lidem bez přístřeší mohou lidé přispět také zakoupením tzv. Hradecké leženky. Jde o poukaz na noc v noclehárně, který můžete i vy zakoupit a darovat člověku bez domova. Více na www.charitahk.cz.

Petra Zíková)

Oblastní setkání charismatické obnovy Hradec Králové

17.2.2024

Téma: "usilovně
hledte zachovat
jednotu Ducha.."

Ef 4,3

Mše svatá,
modlitby chval,
přednášky,
workshopy..

**Kde: Nové
Adalbertinum,
Velké náměstí 32
Hradec Králové**

**Informace a přihlášky na
www.spolecenstvi-echad.cz**

ZAŽIJTE
Jarní prázdniny
V HOTELU POUTNÍ DŮM

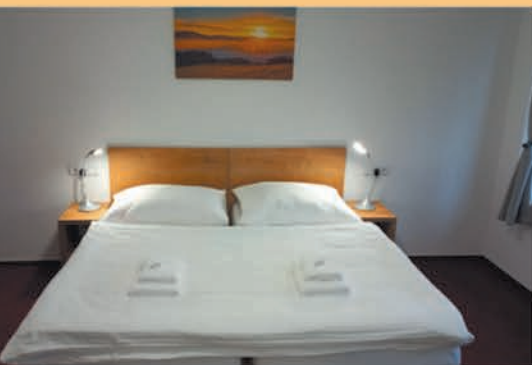

PRO ČTENÁŘE ČASOPISU ADALBERT NABÍZÍME
SLEVVU 20 % NA UBYTOVÁNÍ*

PLATÍ POUZE PŘI REZERVACI NA OBDOBÍ 5.2.-17.3.2024

PŘES E-MAIL RECEPCE@POUTNIDUM.COM A S UVEDENÍM KÓDU "ADALBERT"

* SLEVA SE TÝKÁ POBYTŮ VE STANDARDNÍCH POKOJÍCH S VLASTNÍM SOC. ZAŘÍZENÍM

- noční prohlídky kláštera
Hora Matky Boží
- podkrovní kaple
sv. Josefa

- klidné ubytování
v horském prostředí
- blízko do horských
resortů

- hotelová Restaurace
sv. Josefa
- sleva pro děti 30 %